

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 10 (3533) 2018 MAY – GEGUŽĖS 8 • LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS – LITHUANIAN BI-WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

Amžinoji gyvybės versmė

*Žemė kėlė žolę / Žolė kėlė rasą / Rasa kėlė pasagėlę /
Pasagėlė – žirgą / Žirgas kėlė balną / Balnas kėlė raitą /
Raitas kėlė kepurėlę / Senai motinėlei.*

(Lietuvių liaudies žodžiai)

Tikriausiai daugelis iš savo pirmųjų mokyklinių metų atsimename šį lietuvišką eilėraštį, virtusį ir daina. Keliose poetiškose eilutėse sudėta pati svarbiausia ir gražiausia žmonijos išmintis ir tradicija – pagarba Motinai. Nesvarbu, kokias gyvenimo aukštumas karjeroje, moksle ar valdžios viršūnėse būtų pasiekęs žmogus, jis nepamiršta nusilenkti ir išsakyti savo pagarbą ir dėkingumą pradžių pradžiai – Mamai, padovanojusiai galimybę gyventi, išreikšti savo kūrybines galias ar talentą ir pačiam ar pačiai pratęsti gyvenimą. Nuo seniausių laikų motinystė su jos džiaugsmiais ir skausmu įamžinta bendroje visuomenės atmintyje ir mene. Tai švč. Marija su kūdikiu, tai *pieta* – Motina, apraudanti savo sūnaus kančią, tai Karių motina, nesulaukusi savo vaikų, skausmą slepianti Partizanų motina, Motina, prie ratelio mokanti pirmąsias raides, Motina tremtyje, savo vaikams atiduodanti paskutinį kąsnį, ir dar daug daug kitų veidų turi tas vienas asmuo – Mama.

Mamos meilėje telpa viskas: rūpestis savo vaikais, pasiaukojimas dėl jų, gailingumas ir gerumas, pirmosios mokslo ar pasaulio pažinimo žinios – visa tai, kaip galėdamos jos perduoda savo vaikams, kad šie savo ruožtu perduotų savo vaikams. Taip ir sukasi amžinasis šeimos gyvenimo ratas, kurio centre Ji – Mama, vėliau Močiutė ar Promočiutė.

Motinos vieta visuomenėje, keičiantis šimtmečiams ir gerovės lygiui, keičiasi. Buvusi tik šeimos židinio saugotoja šiuolaikinėje visuomenėje tapo lygiaverte meno, mokslo ir kitų sričių kūrėja, valstybei ir visai šeimai padedant, gebanti savo vaikams duoti viską, kas jiems būtų reikalinga gyvenime. Atskirų padėkos žodžių vertos mamos, globojančios ne savo vaikus. Moteris – motina turi ypatingą galią keisti visuomenę nepastebimu būdu: savo vaikams diegdama teisingumo ir meilės, gerumo ir darbštumo, atjautos ir pakantumo kitam siekius. Būtent todėl didžiosios pasaulio valstybės telkia visas pastangas ir lėšas, kad kraštuose, kur vyrauja neteisingumas ir smurtas, prietarai ir skurdas, pirmiausia būtų lavinamos mergaitės, būsimos mamos.

Apgailėtina, kad nauji laikai atneša naujus, nevykusius bandymus pakeisti šeimos sampratą, netgi prasminius vardus. Greitai jau galime nebeturėti ir Motinos dienos, nes jos vardas gali būti nebeminimas. Siūlymai nevadinti motinos motina, tėvo tėvu – tik vienu iš tėvų – dėl vadinamojo “politinio korektiškumo” kelia nuostabą, kad bandoma nubraukti šimtmetinė tradicija ir tradicinis tėvų vietos šeimoje įvardijimas skirtingais vardais. Vardas *Mama* labai aiškiai nusako išskirtinę ir kol kas nepakeičiamą Moters – Motinos paskirtį ir pašaukimą – dovanoti ir auginti pasauliui gyvybę, užtikrinti žmonijos tęstinumą. Tikėkimės, kad šie nevykę bandymai bus greitai užmiršti. Tad švęskime Motinos dieną, prisimindami į amžinatvę išėjusias, sveikindami gyvenančias, globodami būsimas mamas – neišsenkančią gyvybės versmę. SK

Lietuviška šeimyna

Ntr. Antano Sutkaus (Lietuva)

Lietuvos gerovė – bendras rūpestis

Vilniuje balandžio 23-27 d.d. įvyko bendra Lietuvos seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos pavasario sesija. Jos posėdžiuose aptarta „Globalios Lietuvos“ programa bei naujai kuriamas jos modelis, Seimui svarstyti teikiama demografinės, migracijos ir integracijos politikos strategija 2018-2030 metams, lietuvių kalbos ir tautinio tapatumo išsaugojimo svarba, pilietybės išsaugojimas ir vaiko teisių apsaugos tema.

Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisija posėdžiauja du kartus per metus ir aptaria Lietuvoje bei užsienio valstybėse gyvenančių lietuvių bendradarbiavimą, keičiasi užsienio lietuviams svarbia švietimo, kultūros ir kita informacija, Seimui ir kitoms valstybės institucijoms teikia pasiūlymus, kurie padėtų stiprinti valstybingumą ir demokratinių tradicijų puoselėjimą.

Nuo 1995 metų veikiančią komisiją sudaro po 10 narių iš Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės. Dabartinei komisijai pirmininkauja Antanas Vinkus (Seimas) ir Rimvydas Baltaduonis (Pasaulio lietuvių bendruomenė).

Manoma, kad šiuo metu užsienyje gyvena apie 1,3 milijono lietuvių ar lietuvių kilmės asmenų.

Komisija taip pat aptarė pasiruošimą 2018 metų Lietuvos šimtmečio dainų šventei „Vardan tos...“. Pranešimą skaitė ir į klausimus atsakė Dainų šventės tarybos pirmininkė, kultūros ministerė Liana Ruokytė-Jonsson,

Dainų šventės direktorius Saulius Liausa. Jų tvirtinimu, tai bus ištis galinga, nepaprastai svarbi Lietuvai ir užsienio lietuvių ryšių su Lietuva stiprinimui tautos šventė. Į Lietuvą suvažiuos 67 užsienio lietuvių meno mėgėjų kolektyvai iš 15 pasaulio valstybių – Airijos, Argentinos, Australijos, Austrijos, Belgijos, Brazilijos, D. Britanijos, JAV, Kanados, Latvijos, Lenkijos, Rusijos, Švedijos, Ukrainos, Vokietijos. Planuojama, kad jubiliejinėje dainų šventėje dalyvaus 36,000 dalyvių. Pasaulio lietuvių bendruomenė kartu su Lietuvos tautinėmis bendrijomis š. m. liepos 1 d. organizuoja neeilinę šventę „100 Lietuvos veidų“, kurią globoja Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė. Į šią šventę atvyksta lietuvių bendruomenių atstovai iš 35 valstybių. Komisijos posėdžiuose taip pat buvo aptarę prabėgusių lietuvių kalbos kultūros metų rezultatai bei lietuvių tautinės tapatybės išsaugojimo klausimai, priimtos 9 rezoliucijos. Inf.

Bendra Seimo ir PLB komisijos narių, dalyvaujančių pavasario sesijoje, nuotrauka. Komisijos posėdžiuose dalyvauja du KLB atstovai – prel. E. Putrimas ir rašytojas A. Šileika

ŠIAME NUMERYJE

▪ Europai reikalingos

krikščioniškosios vertybės – 2 psl.

▪ Paminėtas T. Kosciuškos atminimas – 3 psl.

▪ Mūsų tikslas – narių finansinė gerovė – 4 psl.

▪ Kai vaikystės pomėgis tampa verslu – 7 psl.

▪ Kad gimtoji kalba netaptų svetima – 8 psl.

▪ Vai lėkite dainos ... pas jaunus senus – 9 psl.

Europai reikalingos krikščioniškosios vertybės

Prancūzijos prezidentas E. Macron apie valstybę ir Bažnyčią

Balandžio 9 dieną Paryžiuje, Bernardinų kolegijoje, Paryžiaus arkivyskupijai priklausančiame kultūros centre, įvyko ilgai lauktas susitikimas tarp Prancūzijos prezidento Emanuel Macron ir katalikiško pasaulio: ne vien ganytojų, bet ir kultūros, mokslo, meno, nevyriausybinių asociacijų srityje dirbančių katalikų. Nors jie sudarė daugumą klausytojų, dalyvavo taip pat ir kitas religijas išpažįstantys ar nereliginių pažiūrų svečiai.

Viena vertus, Prancūzija turi labai seną katalikišką tradiciją, kurios įtaka jaučiama europiniu ir net pasauliniu lygiu. Kita vertus, joje taip pat gimė didžiulę įtaką padariusios pasaulėžiūrinės – nereliginės ar net antireliginės srovės. Prancūzijos politinė-visuomeninė istorija yra nusėta tiek šių srovių konfliktais, tiek gyvenimo pavyzdžiais, tiek apmąstymais apie politikos ir religijos lauko santykį, kitaip tariant, apie valstybės pasaulietiskumą.

Stebint spaudą ar visuomenėje autoritetą turinčių asmenų pasisakymus, gana aišku, kad ne visiems pasaulietiskumas reiškia tą patį. Nėra reta išgirsti, kad krikščionys turėtų tylėti šeimos, bioetikos ir kitais klausimais, nes jų viešas kalbėjimas savaime pažeidžia pasaulietiskumą, valstybės ir religijos skirtį.

Iš prezidento E. Macron pasisakymo aišku, kad jis atmeta tokią antireliginę pasaulietiskumo sampratą ir remia kitokią: valstybės pasaulietiskumas yra pareiga užtikrinti tiek nereliginių, tiek religinių įsitikinimų teises.

„Manau, kad pasaulietiskumo funkcija tikrai nėra vardan apčiuopiamos tikrovės elemento neigti dvasinį ar išrauti iš mūsų visuomenių sakralią dalį, kuri maitina tiek bendrapiliečių. Aš, kaip valstybės vadovas, esu laisvės tikėti arba netikėti garantas, bet nesu nei išradėjas, nei rėmėjas tokios valstybinės religijos, kuri dievišką transcendenciją norėtų pakeisti respublikos credo, – pareiškė jis. – Man tyčia užsimerkti priešais dvasinę dimensiją, kurią katalikai investuoja į savo moralinį, intelektualinį, šeimyninį, profesinį, socialinį gyvenimą, reikėtų save pasmerkti tik daliniam Prancūzijos vaizdui; tai reikėtų nepripažinti krašto, jo istorijos, jo piliečių.“

Maža to, pasak Prancūzijos prezidento E. Macron, kraštui reikia gyvo ir energingo katalikų ir katalikybės indėlio. Todėl, pridūrė jis, po tiek daug nesusipratimų, jis trokšta sustabdyti ir mažinti nepasitikėjimo tarp politikos ir Bažnyčios augimą, pripažindamas, jog už šį nepasitikėjimą labiau atsakinga politinė pusė, daugeli

metų giliai nepaisiusi Prancūzijos katalikų. Kita vertus, anot Prancūzijos vadovo, jis nenorėtų matyti katalikybės redukuotos tik į politiškai išnaudojamą „rinkėjų bazę“, taip sumenkinant jos gyvybingumą ir turtingumą.

E. Macron pakartojo savo įsitikinimą, kad politika tikrai bus verta savo vardo, jei nepasitenkins vien ekonominiais ar moksliniais rezultatais, tačiau rungsis su klausimais apie žmogų, apie jo prasmę ir ateitį, apie jo pašaukimą. Katalikybė šiuos klausimus apie žmogaus paslaptį kelia ir atsakymų ieško jau daug amžių, kaip tai liudija filosofija, dailė, literatūra ir daugybė kitų išraiškos formų.

Mūsų dienomis, priminė prezidentas prieš jį kalbėjusio Prancūzijos vyskupo konferencijos pirmininko arkivyskupo Georges Pontier pastabą, Bažnyčia klausimą apie tai, kas yra žmogus, kelia kalbant bioetinėmis temomis, apie šeimą, apie gyvybę, ir apie migrantus, apie mūsų elgesį su jais ir mūsų nuostatas jų atžvilgiu. Bažnyčios balsas yra vienas iš daugelio balsų, tarp kitų religinių ir nereliginių balsų. Jis neturi būti priverstinis, tačiau jis gerbtinas, nes Bažnyčia prisiliečia prie giliausios daugybės žmonių patirties, tikrovės ir gali parodyti ar kalbėti apie tai, kas vertinga ne vien katalikams. Tai yra „išminties dovana“, kuria katalikybė Prancūzijoje gali prisidėti prie visuomenės ir valstybės gyvenimo.

„Aš laikiu, kad Bažnyčia tvirtai pasisakytų apie technologinės evoliucijos žmogiškuosius pamatus, – sakė prezidentas. – Vadinti Bažnyčią vien „gerų papročių saugotoja“ reikėtų ją sumenkinti. Visuomenei, taip pat ir netikinčiai daliai, reikia tų Bažnyčios klausimų, kurie nuolatos keliami remiantis transcendentine žmogaus samprata“.

Kita „dovana“, kurios jis tikisi iš Bažnyčios, pasak prezidento Macron, yra nuoseklus atitikimas tarp principų ir veiksmų. Pasak jo, tarp dabartinių pagrindinių šalies bėdų ir iššūkių yra ne vien ekonomika, bet ir reliatyvistinis ar nihilistinis nusiteikimas tarp didelės dalies žmonių, kuris tampa abejingumu, nebesugebėjimu vienyti, būti solidariems, ardo socialinį audinį.

Prancūzijos prezidentas labai įvertino svarbų katalikiškų asociacijų darbą, aukojant savo laiką ir jėgas dėl ligonių, atmestųjų, apleistųjų, neįgalųjų, kalinių, nepaisant jų kilmės ar pažiūrų. „Su begaline pagarba norėčiau pasveikinti visus ir visus, kurie tai pasirinko“, – pažymėjo prezidentas, be asociacijų,

paminėdamas kunigus, vienuolius, kapelionus, kurie kasdien susiduria su žmonių skausmu ir džiaugsmu.

E. Macron pabrėžė, kad toks veikimas, kaip ir katalikų mąstytojų ar katalikų politikų įnašas, nėra „teokratinė praktika“ arba „religinės galios“ siekimas, tačiau krikščioniškas poreikis, išreiškiamas ir pasaulietiskame politikos lauke. Ir tokio vaidmens jis laukia tiek iš katalikų, tiek iš kitų krikščionių, tiek iš kitų religijų.

„Todėl, iš to požiūrio taško, kuris yra mano, valstybės vadovo, pasaulietiskumo, aš turiu rūpintis, kad tie, kurie darbuojasi prancūzų visuomenės šerdyje, įsipareigoja gydyti jos žaizdas ir guosti jos ligonius, turėtų balsą politinėje scenoje, tiek nacionalinėje, tiek europinėje scenoje. Šį vakarą aš noriu jus pakviesti politiškai įsipareigoti mūsų nacionaliniuose debatuose ir mūsų europietiškuose debatuose, nes jūs tikėjimas yra dalis įsipareigojimo, kurio reikia šiam debatui.“ Individualus veiksmas neturi būti atskirtas nuo politinio ir viešo veiksmo, kitaip praras savo veiksmingumą, ir jis, anot prezidento Macrono, nenori prarasti ar atsisakyti katalikybės žvilgsnio, energijos ar įsipareigojimo. Taip pat ir todėl, kad pernelyg lengvai pamirštama, kad dabartinė socialinė gerovė visuomenėje ar taika Europoje nėra „savaime suprantama“ ar „normali būseną“, ir pernelyg daug kas galvoja, kad šūkis „brolybė“ tereiškia socialines pašalpas. Tam, kad taikos, teisingumo, solidarumo idealai nebūtų prarasti, reikia visų paramos.

Dar viena dovana, kurią Bažnyčia gali dovanoti, yra laisvė. Prezidentas citavo vieną katalikų mąstytoją, pasak kurio, Bažnyčia tuo pat metu atsilieka nuo savo laiko ir jį pralenkia, bet niekada neina žingsnis į žingsnį. Kai kas kritikuoja Bažnyčios atsilikimą kaip „reakcionieriškumą“, bet taip pat reikia pripažinti jos drąsą pirmajai pasakyti kai kuriuos dalykus. Dabartinei visuomenei reikia Bažnyčios laisvės „neskubėti“, nežengti su ja žingsnis į žingsnį, laisvės pasisakyti kitaip.

Bažnyčia visuomenei taip pat turi duoti „dvasinės laisvės“ dovana, nes „nesame skirti pasauliui, kuris turi tik materialinius tikslus. Mūsų bendraamžiams reikia, tikėtų jie ar ne, girdėti apie žmogų kalbant iš kitos perspektyvos, nei vien materialinės perspektyvos“, sakė prezidentas. Ir šia prasme, anot jo, Bažnyčios balsas, kuris kalba apie žmogų iš transcendentinės perspektyvos, tuo pat metu racionaliai ir realistiškai, yra reikalingas šiandien.

Vatikano radijo inf.

Sugrįžo namo, į Lietuvą

Balandžio 24 d. į Lietuvą iš Jungtinių Amerikos Valstijų sugrįžo išeivijos lietuvių vyskupas emeritas J.E. Paulius Antanas Baltakis, OFM. Vyskupas išreiškė norą tėvynėje praleisti likusius savo gyvenimo metus.

Antanas Baltakis gimė 1925 m. Anykščių rajone, gausioje 11 vaikų šeimoje. Mokėsi Kretingos ir Anykščių gimnazijose. Dalyvavo partizaniniame judėjime, o 1944 m. Šeduvoje vokiečių buvo suimtas ir išvežtas darbams į Suomiją ir Norvegiją. 1945-1952 m. Belgijoje studijavo teologiją ir filosofiją, 1952 m. tapo kunigu ir vienuoliu pranciškonu.

Persikėlęs gyventi į JAV atsikūrusią lietuvių pranciškonų Šv. Kazimiero kustodiją, 1953-1963 m.

buvo lietuvių Prisikėlimo parapijos vikaras ir vienuolyno Toronte vyresnysis, 1969-1979 m. – Šv. Kazimiero vienuolyno Niujorke vyresnysis. 1979–1984 m. ėjo provincijos ministro pareigas. 1984 m. birželio 13 dieną šv. popiežius Jonas Paulius II paskyrė tėvą Paulių Baltakį išeivijos lietuvių vyskupu. Jis buvo pirmasis vyskupas, paskirtas tokioms pareigoms. Tai buvo neeilinis paskyrimas, nes formaliai tuo metu Lietuva net neegzistavo. JAV vyskupų konferencija priėmė vyskupą Paulių kaip visateisį narį. Tai buvo didelis laimėjimas, kuriuo Amerika pripažino Sovietų Sąjungos okupuotą Lietuvą ir pogrindyje veikusią Katalikų Bažnyčią bei jos siekius. „Tėvas Baltakis buvo Lietuvos pogrindžio Bažnyčios balsas pasaulyje. Per jo paskyrimą ir asmenybę *Katalikų Bažnyčios kronika* plito pasaulyje, o būdamas lietuvių katalikų

religinės šalpos pirmininku padėjo finansiškai paremti pogrindžio Bažnyčią“, – teigia prel. E. Putrimas.

Nuo 1984 iki 2003 m. P. Baltakis vadovavo užsienio lietuvių katalikų sielovadai, aplankė bene visas pasaulyje lietuvių katalikų bendruomenes ir parapijas. Jis rūpinosi 140 lietuvių katalikų parapijų ir misijų, beveik milijono užsienio lietuvių katalikų sielovada, palaikė glaudžius ryšius su Lietuvos vyskupais ir tikinčiaisiais, išgarsėjo kaip aktyviausias Lietuvos tikinčiųjų teisių ir laisvių gynėjas bei užtarėjas pasaulio katalikų bendruomenėje. Baigęs vyskupo tarnystę, 2003–2009 m. t. Paulius Baltakis gyveno Niujorke ir toliau vadovavo labdaros organizacijai „Lietuvių katalikų religinė šalpa“. Pastaruosius metus gyveno Kenebunko šv. Antano pranciškonų vienuolyne.

MBO Lietuvos Šv. Kazimiero provincijos inf.

 TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada

Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364

E-mail: tevizib@rogers.com • www.tevizib.com • Tevikes ziburiai

Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija „Žiburiai“

METINĖ PRENUMERATA:

REGULIARI – \$85 (paprastu paštu), **\$135** (1 klasės paštu)

RĖMĖJO – \$105 (paprastu paštu), **\$155** (1 klasės paštu)

Į UŽJŪRIUS – \$185 (oro paštu), **\$105** (paprastu paštu, Kan. dol.)

JAV – \$105 reguliari, \$125 – rėmėjo, \$165 – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Redaktorė – Sigina Katkauskaitė, redaktorės pad. – Rima Žemaitytė-De Iuliis, maketuotoja – Akvilė Minkevičienė, administratorius – Tomas Trussow. Tinklapių redaktorė – Andrea Benotaitė.

Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Printed in Canada. ISSN 0040-4063. Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news and the American Lithuanian Foundation for its support.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada

Canada

Paminėtas T.Kosciuškos atminimas

Balandžio 27-28 dienomis Lietuvos ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas dalyvavo JAV West Point karo akademijos renginiuose, skirtuose pagerbti generolo Tado Kosciuškos atminimą.

Ambasadorius dalyvavo jau 15-oje metinėje konferencijoje, kurios tema „T. Kosciuškos palikimas minint Pirmojo pasaulio karo pabaigos, Lenkijos ir Lietuvos nepriklausomybių atstatymo šimtmečius,“ o taip pat Mišiose skirtose T. Kosciuškos atminimui, iškilnėse prie T. Kosciuškos paminklo ir West Point karo akademijos kadetu eitynėse.

R.Kriščiūnas savo kalboje pabrėžė, kad Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Lenkijos Karalystės 1794-ųjų sukilimo vado, kovų už JAV nepriklausomybę dalyvio T. Kosciuškos gyvenimas ir pavyzdys išlieka įkvėpimu daugeliui žmonių visame pasaulyje. Tos vertybės, kuriomis visą savo gyvenimą vadovavosi Tadas Kosciška neprarado savo svar-

LR ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas kalba JAV West Point karo akademijos surengtose T.Kosciuškos pagerbimo iškilnėse

bos ir šiandien, pažymėjo R. Kriščiūnas.

Ambasadorius R. Kriščiūnas West Point karo akademijoje lankosi „Kosciuškos draugų Amerikos asociacijos“ kvietimu.

2017 m. balandį Lietuvos Respublikos Seimas priėmė rezoliuciją, skirtą paminėti Tado Kosciuškos 200-ąsias mirties metines.

URM inf. ir ntrs.

Daugiau pagarbos mokytojams ir motinoms

LR seimo ir PLB komisijos nario, atstovaujančio Vakarų Europos lietuvių bendruomenei, PLB valdybos nario, Norvegijos lietuvių bendruomenių tarybos pirmininko, Norvegijos mokslų ir technologijos universiteto Muzikos instituto profesoriaus **Gedimino Karoblio** pranešimo, skaityto LR Seimo ir PLB komisijos pavasario sesijos metu, santrumpa.

PLB valdybos narys, Norvegijos lietuvių bendruomenės pirmininkas prof. G.Karoblis

Valstybė yra teisinga, kai pagarba deramu būdu atiduodama tam, kam ji iš tiesų priklauso.

(Iš G.Karoblio pranešimo)

Kartais man atrodo, kad mus yra apsėdusi pedofobija. Iš tiesų, smurtas ir kitos skriaudos vaikų atžvilgiu kyla iš baimės. Norime skatinti vaikų gimstamumą pinigais, o savo baimių negalime nei atpažinti, nei įveikti. Pirmiausia mes apimti baimės dėl vaikų gimimo: kad jie gimsta nuolat rėkiantys ir reikalaujantys, ne laiku, nesveiki, neplanuoti, ne tiems tėvams, nebaigus mokslų ar statybų. Po to mus ima baimė, kad jie sutiks ne tuos draugus, pateks ne į tą mokyklą ar nepateks į tą mokyklą, pasirinks ne tą profesiją. Jau nekalbu apie būsto nuomotojus ir darbdavius kaip velnias kryžiaus bijančius šeimų su vaikais. Todėl tvirtinu, kad vaikų teises iš tikrųjų gali užtikrinti tik tokia saugi aplinka, kuri randasi ne iš baimių, bet kurioje baimės yra įveikiamos. Ką daryti?

<...>Katalikiška tradicija gyvenančioje

Lietuvoje sunku tikėtis estiško ar kito tipo protestantiško racionalumo. Todėl lietuviams tiek rūpesčių kelia simbolių tvarka! Ir tai yra tiesa – mums reikia ne daugiau pinigų, bet teisingesnių ir taiklesnių simbolių, įkvepiančių dideles idėjas! O visa kita bus pridėta. Švęsdami Šimtmetį privalėjome pastatyti ne Vytį ar ką nors kita, bet paminklą signatarų motinoms. Signatarų motinos – šitas raktažodis Google paieškos sistemai apskritai nežinomas. Turbūt nežinomas ir visuomeninei lietuvių sąmonei? Kas užtikrins vaikų teises, klausiamo mes. Pradėti turime nuo deramos pagarbos tėvams, ypač motinoms, ir mokytojams. Juk jie daugiausia susiduria su vaikais. Nepaneigiamu ir mokslo įrodytu empatinių ryšių keliu, motinų ar mokytojų saugumas ir pasitikėjimas tiesiogiai lemia vaikų saugumą ir pasitikėjimą. Ta proga paminėsiu mano didžiai gerbiamą kunigą, profesorių, universiteto senatorių Joną Juraitį iš Šveicarijos, kuris Universitete sutikęs studijuojančią jauną mamą nukeldavo kepurę ir žemai nusilenkdavo. Kai į Lietuvą ateis tokia pagarba motiniškumui, tuomet ir vaikai nebus skriaudžiami. Tuomet ir mokytojo profesija taps prestižine.<...>Mes norime kelti motinystės, o kartu ir vaikų vertę, ir mokytojų garbę, mesdami jiems trupinius nuo stalo ponų, kuriems, be abejo, priklauso pirmas kartas! Taip, mokytojai teatre gali gauti net 70% nuolaidą, tačiau pamynę savo orumą jie turi laukti paskutinės valandos ir ieškoti laisvų vietų ar pristatomų kėdžių. Lietuvoje gimstamumas ims kilti ir mokytojo profesija taps prestižinė tik tada, kai garbingiausiose mūsų teatrų vietose per premjeras sėdės nusipelnę mokytojai ir motinos. Valstybė yra teisinga, kai pagarba deramu būdu atiduodama tam, kam ji iš tiesų priklauso. O išmokas vaikams ir mokytojų atlyginimus privalu didinti tyliai, kaip daroma prasikaltus, grąžinant skolą, o ne suteikiant malonę.

Žinios iš Lietuvos

LIETUVOS TRISPALVĖS ŠIMTMEČIUI SKIRTOS EITYNĖS

1918 metų balandžio 25 dieną Lietuvos Taryba patvirtino Lietuvos trispalvę tautinę vėliavą. Po šimtmečio ta proga Lietuvos sostinėje iškilmingas eitynes su Lietuvos vėliava surengė Vilniaus Sąjūdžio ta-

ryba, Sąjūdžio iniciatyvinės grupės klubas, Vilniaus forumas „Talka kalbai ir tautai“, Lietuvos žmogaus teisių koordinavimo centras, jaunimo sambūris „Pro patria“ ir kitos nevyriausybines organizacijos.

BENDRADARBIAVIMAS SU NORVEGIJA STIPRĖJA

Lydimi Norvegijos gynybos ministerio ir 20 verslo įmonių atstovų, balandžio 24-25 d.d. Lietuvoje lankėsi Norvegijos sosto įpėdinis kronprincas Haakon ir kronprincesė Mette-Marit. Prezidentė su būsimoju Norvegijos karaliumi aptarė dvišalius santykius, bendradarbiavimą NATO ir regiono saugumo užtikrinimą, pasirašė du memorandumus. D.Grybauskaitė ir kronprincesė Mette-Marit atidarė dvišalį verslo forumą. Norvegija patenka į didžiausių užsienio investuotojų dešimtuką Lietuvoje. Mūsų šalyje veikia 250 norvegų įmonių. Savo ruožtu Lietuva yra didžiausia Norvegijos eksporto rinka iš Baltijos šalių. Norvegija yra strateginė Lietuvos partnerė, užsitikrinant energetinį saugumą. „Gazprom“ monopolį įveikęs Klaipėdos suskystintų dujų terminalas – laivas „Independence“ priklauso norvegų įmonei „Leight Hoegh“, o šios šalies valstybinė įmonė „Statoil“ yra vienas pagrindinių dujų tiekėjų Lietuvai ir kitoms Baltijos valstybėms.

Nors Norvegija nėra ES

PARTIJAS STEIGS IR UŽSIENIEČIAI

Teisingumo ministerija parengė pataisas, kurios leistų užsieniečiams Lietuvoje steigti partijas, palengvintų sąlygas tapti jų nariais. Pataisos parengtos po Europos komisijos pastabų, kad Lietuvoje esama padėtis nesuderinama su Europos sąjungos teise. Dabar norėdami stoti į partiją Lietuvoje gyvenantys kitų ES šalių piliečiai turi be pertraukos pragyventi Lietuvoje pen-

Lietuvos prezidentė D.Grybauskaitė sutinka (d.) Norvegijos kronprinca Haakon ir jo žmoną kronprincesę Mette-Marit (k.)

narė, tačiau priklauso Europos ekonominei erdvei ir nuo pat mūsų narystės ES pradžios teikia Lietuvai finansinę paramą socialiniams skirtumams mažinti. Naujuoju finansinės paramos laikotarpiu Norvegija Lietuvai skirs daugiau kaip 115 mln. eurų verslo plėtrai, inovacijoms ir moksliniams tyrimams skatinti, sveikatos apsaugai, socialiniam dialogui, aplinkosaugai ir energijos sistemos veiksmingumui stiprinti. Norvegijos kariai su savo karine technika ir tankais aktyviai įsijungė į Lietuvoje esančio NATO priešakinių pajėgų bataliono sudėtį.

kerius metus. Steigti partijas gali tik Lietuvos piliečiai. Pagal pataisas politinės partijos steigėjais ar nariais galėtų būti ES valstybės narės piliečiai, teisėtai atvykę į Lietuvą ilgesniam negu trijų mėnesių terminui ir deklaravę savo gyvenamąją vietą Lietuvoje. Priimti tokias pataisas reikalauja Europos komisija, ketinanti skirti dideles finansines baudas už neįvykdytą reikalavimą.

ŠIMTMEČIO AŽUOLYNAS RUMŠIŠKĖSE

Balandžio 28 dieną vi-soje šalyje vyko valstybės atkūrimo šimtmečio miškasodis. Išskirtinis jo renginys – Lietuvos senolių ažuolų „perkėlimo“ vėjus Rumšiškėse, Lietuvos liaudies

buities muziejaus teritorijoje. Čia pasodinti šimtą ažuolų buvo pakviesti Lietuvos seimo ir vyriausybės nariai, Lietuvoje dirbantys užsienio valstybių ambasadoriai, valstybės institucijų, visuomenės atstovai.

Pagal Lietuvos spaudą parengė Sigina Katkauskaitė

Mūsų tikslas – narių finansinė gerovė

Toronto Priskėlimo kredito kooperatyvo (RCU) metinio susirinkimo apžvalga

Šių metų kovo 20-osios vakarą Priskėlimo parapijos patalpose Toronte įvyko kasmetinis visuotinis 55-asis Priskėlimo kredito kooperatyvo narių susirinkimas, kuriame užsiregistravo 47 kooperatyvo nariai ir 7 kvietiniai svečiai. Susirinkimo metu buvo aptarti darbotvarkėje numatyti klausimų projektai, ataskaitos, išklausti pageidavimai.

Susirinkimą pradėjęs valdybos pirmininkas J. Valaitis pirmiausia pristatė dalyvaujančius valdybos narius ir darbuotojus o taip pat svečius iš DICO bei „Paramos“ ir Hamiltono „Talkos“ kredito kooperatyvų. Valdybos pirmininko J. Valaičio ir kooperatyvo generalinės direktorės L. Moroz jungtiniame metiniame pranešime buvo aptarta praėjusių metų kooperatyvo veikla.

J. Valaitis priminė, kad 2017-ais metais kredito kooperatyvas minėjo 55-uosius gyvavimo metus ir kad buvo atidaryta jau 10-tūkstantoji banko sąskaita. Apie sėkmę liudija geresni kooperatyvo darbo rezultatai: bendrasis banko turtas dabar siekia \$121 mln. dolerių, net \$30 mln. daugiau nei buvo prieš penkerius metus. Pernai kooperatyvas daug pastangų skyrė reklamai ir veiklos viešinimui bendruomenėje, investavo į naujas technologijas ir atsinaujinimą, kad būtų kuo patrauklesnis savo nariams. Teikiant paslaugas savo nariams, atsižvelgiama į nuolat kintančius valstybės finansų sektoriaus ir Ontario provincijos reikalavimus kredito kooperatyvams. Valdybos pirmininkas džiaugėsi, kad kooperatyvas ir toliau aktyviai remia lietuvių bendruomenę: lietuvių parapijas, kultūros, švietimo sporto organizacijas. 2017 metais skirta parama bendruomenei padidėjo net 30% – iki \$71,447 palyginus su \$55,056 2016 metais. Baigdamas savo pranešimą, J. Valaitis padėkojo Priskėlimo kredito kooperatyvo valdybos nariams, vadovybei ir darbuotojams už kruopštų darbą, o kooperatyvo nariams – už lojalumą, pasitikėjimą ir paramą per visus 2017-uosius metus.

Gen. direktorė L. Moroz savo pranešime patvirtino, kad nuo 2018 m. sausio 1 d. narių indėlių draudimas padidėjo nuo \$100,000 iki \$250,000, o registruoti planai yra draudžiami neribotai. Taip pat įdiegtos naujos paslaugos – nuotolinis čekių įdėjimas, bekontaktės debito kortelės (nenaudojant PIN)

Susirinkimo svečiai - „Paramos“ ir „Talkos“ (Hamilton) kredito kooperatyvų atstovai

Priskėlimo kredito kooperatyvo nariai metiniame susirinkime domisi finansine ataskaita

bei elektroninės sąskaitų išsklaidinės. 2017 metais kooperatyvas įrengė prie įvažiavimo į aikštę skaitmeninę informacinę lentą, kurioje skelbiamos ne tik kooperatyvo, bet ir „Labdaros“ slaugos namų bei Priskėlimo parapijos naujienos. Pagrindiniame skyriuje buvo specialiai įrengta prieiga neįgaliesiems, kad iš slaugos namų ir automobilių stovėjimo aikštelės būtų lengviau nariams įeiti į skyrių.

Generalinė direktorė nuoširdžiai padėkojo nariams, užpildžiusiems kooperatyvo apklausos anketas, ir toliau paskatino visus aktyviai reikšti savo norus ir pageidavimus, kad būtų išklaudyta visų nuomonė. L. Moroz pabrėžė, kad kooperatyvas siekia ir toliau išlikti jo narių gerovės finansiniu partneriu.

Kredito kooperatyvo Revizijos komiteto pirmininkė V. Benotaitė pagerbė 32 kooperatyvo narius, 2017 metais iškeliavusius amžinybėn, per-

skaidydama jų pavardes.

V. Jonušonienė, kooperatyvo vyriausioji finansininkė, savo pranešime teigė, kad 2017-ieji metai užbaigti sėkmingai, gavus \$357,006 pelno ir sukaupus daugiau nei \$121 mln. turtą. Anot jos, patrauklių palūkanų normų dėka, kooperatyvo narių indėliai 2017 išaugo beveik \$6 mln. Vyriausioji finansininkė pasidžiaugė, kad Priskėlimo kredito kooperatyvas ir toliau remia lietuvių bendruomenę: praėjusiais metais net 20% metinio pelno buvo skirta būtent šiam tikslui. Taip pat toliau tęsiama parama studentams – pernai jiems skirta \$5,500, o per pastaruosius 14 metų stipendijoms išmokėta \$101,000. Buvo pabrėžta, kad kooperatyvo stiprybė glūdi teikiamų paslaugų įvairovėje, atsižvelgiant į kiekvieno nario poreikius. Kiekvieno istorija čia bus išklaudyta ir surastas priimtinausias sprendimas konkrečiam žmogui. Pranešėja padėkojo nariams už pa-

sitikėjimą ir bendradarbiavimą.

Paskolų vedėja V. Ramanauskienė savo pranešime džiaugėsi, kad praėję metai buvo sėkmingi, ir paskolų portfelis padidėjo iki \$4 mln., t.y. beveik 4%. Ypatingai ryškus augimas matomas asmeninio būsto paskolų skyriuje – paskolos būstui padidėjo 18%. 2017 metai buvo nepastovūs būsto rinkoje, su nemažu kainų svyravimu. Kanados bankas net du kartus pakėlė palūkanų normas, o Ontario provincijos vyriausybė patvirtino „Teisingą būsto planą“ (*Fair Housing Plan*), kuris padėtų žmonėms užsitikrinti stabilumą nekilnojamojo turto rinkoje. Priskėlimo kredito kooperatyvas, savo ruožtu, didelį dėmesį skyrė besiskolinančių narių finansinių galimybių ir būstų įvertinimui, kad suteikiamos paskolos nesukeltų rizikos kooperatyvo narių santaupoms. Paskolų skyrius stengėsi atlikti savo pareigas profesionaliai ir sąžiningai. Praėjusiais metais išduotų paskolų suma sudarė \$33,656,691. Paskolų skyrius tikisi ir šiais metais sėkmingai augti, laukdamas narių pasiūlymų.

2018 metais terminus baigė 3 valdybos nariai: Viktorija Benotaitė, Danielius Šarūnas ir Jurgis Valaitis. Neatsiradus daugiau kandidatų pareiškimų, visi trys aklamacijos būdu buvo perrinkti kitam trejų metų terminui.

Apžvelgiant praeitų metų veiklos rezultatus, galima daryti išvadą, kad nepaisant nepastovių metų finansų rinkoje, 2017-ieji metai Priskėlimo kredito kooperatyvui buvo sėkmingi. Visi užsibrėžti tikslai pasiekti, o iškelti reikalavimai įgyvendinti. Kredito kooperatyvo gen. direktorė L. Moroz dar kartą padėkojo visiems dalyvavusiems metiniame susirinkime nariams. Dar kartą buvo paprašyta visų darbuotojų išlikti aktyviais, nes svarbiausias kooperatyvo tikslas – teikti kokybiškas paslaugas savo nariams ir patenkinti jų asmeninius lūkesčius. Todėl kredito kooperatyvo teikiamos finansinės paslaugos siūlomos patraukliomis kainomis – už indėlius mokamos didesnės palūkanos, o paskolų palūkanos netgi mažesnės nei bankuose, aptarnavimo mokesčiai kelis kartus mažesni, o kai kurios paslaugos teikiamos visai nemokamai. Tad verta tapti Priskėlimo kredito kooperatyvo nariu!

V. Jonušonienė

Vokietijos parodoje - Lietuvos mokslininkų siūlomos naujovės

„Hannover Messe“ yra pasaulyje pirmaujanti pramoninių technologijų paroda, kurioje pristatomos svarbiausios pramonės sritys: nuo mokslinių tyrimų ir plėtros, pramonės automatikos, IT, pramonės tiekimo, gamybos technologijų ir paslaugų iki energijos ir mobilumo technologijų. Lietuvos mokslo delegacija šioje parodoje dalyvauja jau antrą kartą.

Šioje parodoje sukurtas technologijas, perspektyviausius išradimus ir teikiamas paslaugas verslui pristato aktyviausiai su verslu dirbančios net 9 Lietuvos mokslo įstaigos jungtiniame Lietuvos stende. Kauno technologijos universitetas parodoje pristato keletą naujovių: pažangios oksidacijos kompleksinę nuotekų valymo technologiją, kuri skirta sunkiai skaidomiems organiniams teršalams šalinti, taip pat kartu su verslininkais sukurtą ultragarsinį parkingo

Jungtinis stendas, skirtas Lietuvos mokslininkų naujovėms Organizatorių ntrs.

sensorių, GPS sekimo įrenginį bei temperatūrinį sensorių. Fizinių ir technologijos mokslų centras supažindina su elektrinių takelių gamybos būdu, panaudojant lazerines ir chemines technologijas ant polimerų ir stiklo. Ši technologija plačiai naudojama elektronikos pramonėje ir sulaukė ypač didelio lankytojų dėmesio. Kitos pristato-

Lietuvos delegacija dalyvauja pasaulinėje pramonės technologijų parodoje „Hannover Messe“

mos technologijos: elektrocheminiai jutikliai, skirti alergenu arba įvairių baltymų nustatymui, kurie pritaikomi maisto arba sveikatos apsaugoje, magnetinio lauko matavimo sistema, kuri skirta magnetinio impulsinio metalo suvirinimo kontrolei.

Parodoje dalyvauja Kauno technologijos universitetas, Vilniaus Gedimino technikos universitetas, Lietuvos energetikos institutas, Fizinių ir technologijos mokslų centras, Vytauto Didžiojo, Aleksandro Stulginskio, Klaipėdos, Vilniaus universitetai. **Inf.**

“The Baltic Circle of Trees” A Place of Lithuanian Cultural Significance in Winnipeg, Manitoba

The planting of the Baltic Circle in May 1967. Participants' names are unknown.

Heritage conservation in Canada is mostly concerned with monumental buildings, nationally-known leaders and special character neighbourhoods. The more modest structures built by immigrant communities, such as churches and cultural halls, often do not receive the same recognition, as the properties are eventually sold to new owners and the original connection to the former community is lost. In Winnipeg, the Lithuanian community erected and worshipped in St. Casimir's Church. After the death of its pastor, it was closed and sold. Similarly, the much older Lithuania Club building is now owned by an Asian faith-based institution. Other sites which were built by Lithuanian immigrants at the beginning of the 20th century – businesses or meeting places – are not recorded as places of cultural significance.

How will future generations know that several waves of immigrants and refugees from Lithuania were ever here in Manitoba? Yes, you can walk through local cemeteries and recognize a Lithuanian last name, but unless you are family, this will not happen.

Winnipeg's Lithuanian community has initiated a project to commemorate several Canadian and Baltic events that express this generation's need to identify the contributions of their parents and former community leaders in a popular urban setting.

Many years ago, I inherited papers from Evaristas Fedaravicius, who also pointed out that there are trees in Winnipeg's Assiniboine Park (City Park) that were planted in 1967 by the local members of the Baltic Federation of Canada. This was done to thank Canada in its

centennial year for the generosity of accepting many Baltic “Displaced People” in the late 1940s and early 1950s.

The event took place on 23 May 1967, when a 20-meter circle of trees was established with five silver spruce and five birch trees. In the centre of the circle, they planted a birch tree from Lithuania and a pine grown from Latvian seeds.

Fifty years later, the Lithuanian community had the site identified with a park bench and plaque, funded by a Lithuanian donor, identifying the significance of this heritage site on the anniversary of Canada's 150th birthday.

This year (2018), at the request of the Lithuanian community to mark the one-hundredth anniversary of the declaration of independence of Lithuania, Latvia and Estonia, the Assiniboine Park Conservancy has offered to supply a tree to be planted in the circle to commemorate these events, thereby ensuring the preservation of this special place for future generations.

I strongly urge all Baltic descendants to initiate projects in their own communities to establish public “Special Places” to celebrate this special event in Canada.

What we need now is an initiative by each Baltic community in Canada to start an inventory of “Special Places” in each province that lists and recognizes those sites and places that are illustrative of the various activities of these early immigrants. It will not only celebrate our forefathers and mothers, but also add to the rich fabric of Canada.

Egidijus (Giles) Bugailiskis

Pavasario staigmenos

Audros išversta eglė Mississaugoje, Credit Woodlands rajone
Ntr. Aldo Minkevičiaus

Gegužės 4-ąją dieną netikėta pavasario audra nusiaubė pietinę ir centrinę Ontario provincijos dalį. Griaustinis, vėjo gūšiai iki 110 km/val. ardė namų stogus, griovė medžius ir stulpus, palikdami 160,000 gyventojų be elektros. Pearson oro uoste dėl stipraus vėjo buvo atidėti skrydžiai; Toronto gatves ir šaligatvius užtvėrė nulaužtos medžių šakos, nuplėšti reklaminiai skydai ir kitokios nuolaužos. Patirta ir didesnių nelaimių. Miltone medis užgriuvo du darbininkus, juos mirtinai sužalojo. Hamiltone, vėjui numetus ant žemės elektros laidus, žuvo vienas gyventojas.

Inf.

Kanados įvykių apžvalga

NELAIMĖ TORONTE

Balandžio 23 dieną Toronte, Yonge gatvėje, žuvo 10 žmonių, o 16 buvo sužeista, kai automobilis, vairuojamas 25 metų Richmond Hill, Toronto, gyventojų, ėmė važiuoti šaligatviu. Vairuotojas suimtas, aplinkybės tiriamos, o žmonės aukoja pinigus nukentėjusiųjų šeimoms ir artimiesiems. Surinkta virš \$1.2 mln. P pinigų TorontoStrong fondas

paskirs labdaros įstaigai *Victim Services Toronto*, kuri teikia pagalbą nusikaltimų ir nelaimių aukoms. Dešimtys tūkstančių žmonių susirinko Mell Lastman aikštėje pagerbti žuvusiųjų. Kartu dalyvavo ir Kanados premjeras J. Trudeau, gen. gubernatorė Julie Payette, Ontario premjerė Kathleen Wynne, Toronto meras John Tory.

NAUJAS BIUDŽETAS

Naujame federacinės valdžios biudžete numatyta už \$1.1 mln. įsigyti buvusio premjero Stephen Harper archyvų. Kanados aplinkos apsaugos ir klimato kaitai numatyta iki \$1.5 bln., iš kurių \$473 mln. bus skiriami anglies dvideginio sumažinimui. Papildomi \$14.4 mln. bus skirti gėlojo vandens apsaugai ir \$13.8 mln. – užterštos federacinės žemės valymui. Imigracijai skiriama iki \$2.3 bln., t.y., 17% daugiau

negu praėjusiais metais. Kanados pasienio tarnybos sulauks papildomai \$15.4 mln., išlaidos geležinkeliams padidės 144%, palyginus su praėjusiais metais, todėl, kad padidėjo *Via Rail* ilgalaikis finansavimas. *Health Canada* gauna \$65.1 mln., kad prižiūrėtų federacinę sistemą įteisinant ir griežtai laikantis taisyklių dėl kanapių gaminių, iš kurių pardavimo *Canada Revenue Agency* planuoja gauti apie \$11.8 mln.

ARTĖJANT RINKIMAMS

Ontario provincijoje partijos renka lėšas birželio 7-osios rinkimams. Kaip teigia *Elections Ontario*, iki šiol jų daugiausia sukauptė konservatorių partija – beveik \$950,000, liberalai surinko \$488,542, NDP – \$317,305, o Žaliųjų partija – \$128,376. Skaičiai yra gerokai mažesni negu 2017

m., nes K. Wynne vyriausybė uždraudė įmonių ir organizacijų aukas ir labai sumažino didžiausią sumą, kurią galėtų paaukoti pavieniai asmenys. Kiekviena partija savo rinkimų reklamoms, kurios prasidės gegužės 9 d., galės išleisti ne daugiau negu po \$8 mln.

MIESTĄ PASTATĖ ITALAI

Balandžio 28 d. North York rajone, Toronte, įvykusioje iškilmėje buvo prisiminti italai, kurie žuvo darbo vietose Ontario provincijoje. Prieš porą metų buvo atidengta siena, kurioje iškalta 1,000 jų vardų, o 2017 m. pridėta dar 600. Pa-

minėjime dalyvavo Italijos ambasadorius Kanadoje, Ontario premjerė Kathleen Wynne bei Imigracijos ministeris Ahmed Hussen. Kaip teigė kalbą pasakęs Toronto meras John Tory, šį miestą pastatė italai.

NEMOKA MATEMATIKOS

Ontario provincijos 8 kl. mokinių matematikos žinios per 6 metus nepagerėjo, kaip paaiškėjo, atlikus tikslųjų mokslų testus provincijų švietimo ministerių nurodymu. Jų rezultatus balandžio 30 d. paskelbė Švietimo ministerių taryba. Geriausiai užduotis atliko aštuntokai Kvebeko ir Prince Edward Island provincijose. Kanada jau nebepatenka į geriausiai matematiką mokančių pasaulio šalių dešimtuką. Pusė 6 kl. Ontario mokinių nesugebėjo atlikti

2016-2017 m.m. matematikos provincinių testų užduočių. Ontario vyriausybė paskyrė \$60 mln. mokinių matematikos žinių stiprinimui, pridėję papildomą privalomą 60 min. matematikos pamoką pradžios mokyklose. Saskatchewan, Manitoba, N. Brunswick, N. Scotia bei Newfoundland ir Labrador provincijų mokinių matematikos žinios prastesnės už Kanados vidurkį. Albertos mokiniai gavo geriausių įvertinimus už tikslųjų mokslų žinias.

PAVASARIO POTVYNIAI

Albertoje tvinsta upės: Peace upė netoli Fort Vermillion, Athabasca upė Woodlands apskrityje netoli Edmontono, taip pat Grande Prairie apylinkėse. Potvyniais gąsdina ir New Brunswick tekanti St. John

upė Fredericton mieste, taip pat kitos upės. Vanduo kyla ir Beauce, Que., apylinkėse. Žmonės prašomi išvažiuoti iš savo namų dėl kylančio pavojaus.

Parengė Rima Žemaitytė-De Iuliis

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS

TURKIJA

Balandžio 14 dieną Stambulo Emirgano parke iškilmingai atidarytas tulpių gėlynas, vaizduojantis Gediminaičių stulpus, Stambulo tulpių festivalyje, kuris yra rengiamas jau tryliktus metus iš eilės ir vyksta balandžio mėnesį. Ši kompozicija yra Turkijos lietuvių bendruomenės dovana Lietuvai, paminint valstybės atkūrimo šimtmetį renginiais visame pasaulyje. Ši sumanymą Gedimino stulpų gėlių kompoziciją – įgyvendino Stambulo lietuvių bendruomenė kartu su Stambulo gubernatoriaus administracija ir Stambulo Metropolijos savivaldybe.

Atidarymo iškilmeje Stambulo lietuvius Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio proga sveikino LR ambasadorius Turkijoje Audrius Brūzga, LR garbės konsulas Stambule Sarper Cengiz, Stambulo gubernatoriaus pavaduotojas Ismail Gultekin bei Stambulo savivaldybės atstovai. Šventėje dalyvavo ir lietuvių folkloro

Atidarymo iškilmeje parke: (k.) koncertuoja „Raskilos“ ansamblis (Lietuva)

ansamblis „Raskila“, kurio grojamos lietuvių liaudies dainos ir tautiniai kostiumai paliko didelį įspūdį susirinkusiems Turkijos žmonėms.

Inf.

GRAIKIJA

Atėnuose, Graikijos Karininkų rūmuose, vykusiame Lietuvos nepriklausomybės 100-mečio minėjime Lietuvos diplomatų choras visus sudomino lietuviškomis dainomis. Bendra rengėjų ir svečių nuotrauka

Vasario 22 dieną Lietuvos ambasada Graikijoje surengė iškilmingą atkurtos Lietuvos valstybės 100-čio paminėjimą. Į Atėnų centre esančiuose Graikijos karininkų rūmuose surengtą šventę pasveikinti Lietuvos šia ypatinga proga atėjo Graikijos užsienio reikalų viceministeris Terens-Nikolaos Quick ir kiti oficialių Graikijos valdžios institucijų pareigūnai, diplomatinė bendruomenė,

verslo, spaudos ir nevyriausybinio sektoriaus atstovai, gausus būrys vietos lietuvių. Į susirinkusius svečius kreipėsi Lietuvos ambasadorius Graikijoje Rolandas Kačinskas supažindino juos su ilgaamžė Lietuvos valstybingumo tradicija, Lietuvos sėkmės istorija, nesibaigiančią kovą dėl laisvės ir stiprėjančiais Graikijos-Lietuvos santykiais.

URM inf. ir ntr.

(Viršuje) LR ir Stambulo atstovai kerpa tradicinę juostą, dalyvaujant gausiam lietuvių ir turkų būriui (d., žemiau)

MONTREALIS, QC

Šv. Kazimiero parapija

Gegužės 1, antradienį, mūsų klebonas emeritas dr. Feliksas Jucevičius atšventė 94 metų gimtadienį. Kleb. P.Mališka ir keletas parapijiečių jį aplankė, įteikė tortą ir gimtadienio atviruką, pasirašytą parapijiečių.

Montrealio Šv. Kazimiero parapijos buvusį kleboną emeritą dr. Feliksą Jucevičių su 94-uju gimtadieniu sveikina kleb. P.Mališka, A. Skrupskytė ir L.Visockytė-Poole

Ntr. Linda Poole

HAMILTON, ON

• Komitetas „Pagalba Lietuvos vaikams“ nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie pyragais, laimikiais ir kitais būdais prisidėjo prie balandžio 8 dienos Atvelykio vajaus „Pagalbai Lietuvos vaikams“ sėkmės. Už kavos vaises, loteriją ir pridėjus asmenines aukas surinkta \$1,000.

• A.a. Ričardo Beržaičio atminimui „Pagalbai Lietuvos vaikams“ Aldona, Mary-Anne ir Ruth Kapačinskas aukojo \$150; a.a. Ričardo sesers Ritos bendradarbė iš OR – MUMC (McMaster ligoninės) atsiuntė \$180 auką.

DELHI, ON

• Gegužės 6, sekmadienį, po Mišių pradėtos gegužinės pamaldos prie šoninio Švč. Mergelės Marijos altoriaus; Motinos dienos proga buvo meldžiamasi už visas savo gyvasias bei mirusias motinas. Kadangi šiame altoriuje yra pagarbiai laikomos ir Dievo Motinos Marijos mylėtojo palaimintojo kankinio arkiv. Teofiliaus Matulionio relikvijos, tai buvo prašoma ir jo užtarimo sau bei savo artimiesiems.

• Balandžio 28, šeštadienį, slaugos namuose St. Tomas mieste mirė a.a. Leonas Rutkauskas, 99 m. amžiaus, ilgametis Tillsonburg gyventojas. Palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse Anapilyje. Jo liūdi dukros ir sūnus su šeimomis bei visa jų plati giminė.

• Mišios mūsų šventovėje dabar aukojamos sekmadieniais 11 v. r.

• Gegužės 13, šeštinėse, Mišios bus aukojamos už a.a. Aldoną Aleliūniene.

• Gegužės 20, sekminėse, Mišios bus aukojamos už a.a. Uršulę Šiaučiūniene.

TALKA
CREDIT UNION LIMITED

KREDITO KOOPERA TYVAS LTD

830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
www.talka.ca Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SAŠKAITOS		PASKOLOS	
Taupomoji sąskaita	0.25%	Asmeninės nuo	3.35%
Čekių sąskaita iki	0.25%	Nekiln. turto 1 metų	3.15%

INDĖLIAI		TFSA, RRSP ir RRIF	
90 dienų indėliai	0.50%	Kintančios	0.75%
180 dienų indėliai	0.50%	1 metams	2.10%
1 m. term. indėliai	2.10%	2 metams	2.25%
2 m. term. indėliai	2.25%	3 metams	2.55%
3 m. term. indėliai	2.55%	4 metams	2.70%
4 m. term. indėliai	2.70%	5 metams	2.80%
5 m. term. indėliai	2.80%		

2017 metais nariams IŠMOKĖJOME

Papildomų palūkanų santaupoms **12%**

Įskaitant **TFSA, RRSP ir RRIF**

Nuolaidų skolininkams **6%**

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos DICO iki \$250,000.00 sumos draudimu

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
 Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,
 Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
 Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI VIRŠ 140 MILIJONŲ DOLERIŲ

Kai vaikystės pomėgis tampa verslu

Rima Žemaitytė-De Iuliis

Kiekvienas, apsilankęs Toronte, stengiasi pamatyti 2013 m. pirmųjų lankytojų sulaukusius "Ripley's" akvariumus, iš kurių didžiausias talpina net 2,840,000 litrų vandens. Juose apgyvendinta daugiau negu 450 rūšių vandens gyvūnų iš viso pasaulio, o pasižiūrėti jų atvyksta apie 12 mln. lankytojų kasmet. Gyvūnai prižiūrimi, maitinami, o maistą jiems gamina ir "NorthFin" verslovė, įsikūrusi Toronte. Tos verslovės sumanytojas ir steigėjas yra Lietuvoje užaugęs Darius Chodočinskas, sugebėjęs sukurti tokį maistą žuvims, kad jis per pastaruosius metus sparčiai plinta po visą pasaulį.

Nulėmė kokybę

– Kaip kilo mintis pradėti gaminti maistą žuvims? Juk buvo ne viena verslovė, jau ne metus gaminusi tokią produkciją. Ar nebuvo abejonių pradėti tokį verslą jau vien dėl konkurencijos? – paklausiau D.Chodočinską.

– Mintis pradėti gaminti maistą žuvytėms kilo būtent dėl to, kad nebuvo gero ir didelio jo pasirinkimo. Verslovių, gaminančių tokius gaminius, yra nemažai pasaulinėje rinkoje, tačiau maisto kokybė ir dietologinė sudėtis labai ilgą laiką nebuvo pakeista. Pradėti bet kokį verslą, manau, visada nėra lengva ir visada yra rizikinga. Konkurencija visada bus, tačiau kokybiškesnis gaminytis visada bus pranašesnis, – paaiškino jau keletą metų sėkmingai savo verslą plečiantis Kanados lietuvis D.Chodočinskas.

NorthFin gamina žuvų maistą iš aukščiausios kokybės lengvai virškinamų sudėtinųjų dalių su 100% natūralios spalvos stiprintuvais. Maistas profesionaliai suformuotas ir tinkamai subalansuotas įvairioms gėlojo vandens ir sūriųjų vandenių žuvims, kurių maisto gamybai patalpos yra nuomojamos Etobicoke, netoli Pearson oro uosto.

Vaikystės pomėgis

– Nuo mažens žuvytės buvo mano hobis. Pirmą akvariumą turėjau, dar būdamas 8 metų. Labai greitai išigijau dar tris. Taip pamažu pradėjau domėtis žuvytėmis ir jų maistu. Vienu metu turėjau net apie 50 akvariumų. Nuo 2006 m. iki 2011 m. importuodavau egzotines žuvytes į Kanadą iš Afrikos, Vokietijos ir Čekoslovakijos. Kadangi daug laiko praleidau su žuvytėmis, tai pradėjau joms ieškoti tinkamo maisto, tačiau jo, reikalingo ir tinkamos kokybės, rinkoje nebuvo, todėl ir kilo mintis sugalvoti kažką geresnio, – pasakojo D.Chodočinskas.

Žuvų maisto gamimas nėra toks jau paprastas, kaip gali atrodyti iš pradžių, ir reikalauja daugybės žinių, įgūdžių bei patirties apie gamybos technologiją ir patį procesą, taip pat patyrimo ir išmanymo apie žuvyčių mitybą, skirtingas šių gyvūnų rūšis. NorthFin dabar gamina 16 rūšių maistą žuvytėms, o šioje verslovėje dirba septyni žmonės.

– Mintis apie verslovę kilo tuomet, kai Toronte 2010 m. pradėjome kurti ir įgyvendinti planus Canadian Aquatic Feed Inc. verslovėje, ir North-

Iš k.: Daria, Darius, Astius ir Asta Chodočinskai NorthFin produkciją pristato Kinijoje, Shanghai, tarptautinėje gyvūnų parodoje 2017 m.

Verslovės NorthFin įsteigėjas Darius Chodočinskas

NorhFin produktai Finatics Aquariums parduotuvėje Mississaugoje

Fin prekinis ženklas buvo užregistruotas 2011 m. rugsėjo mėnesį. Po to pradėjome kurti savo gaminius. 2013 m. NorthFin pirmą kartą dalyvavo National Pet Industry Show (PIJAC) Toronte. Po kelerių metų mūsų gaminius jau platino keturi didžiausi Kanados daugmeninės prekybos platinotojai – sakė NorthFin savininkas.

Verslovė dabar turi 20 akvariumų, kurie naudojami įvairių maisto rūšių išbandymui, bet tai yra ir mėgstamiausias užsiėmimas. Mylimiausias verslovės steigėjo žuvytės yra iš Afrikos ežerų Malawi, Tanganyika ir Viktorija, taip pat iš Madagaskaro ir Pietų Amerikos (Amazonės) – cichlidai.

– Vien tik Malawi ežere yra daugiau negu 800 rūšių cichlidų, – sako gerai savo gaminamo maisto mėgėjas pažįstantis D.Chodočinskas.

Šiaurės pelekas

– Prekinio ženklo NorthFin pavadinimas sudarytas iš dviejų žodžių: North ir Fin. North – Šiaurė, Kanada, o Fin – žuvytės pelekas, – paaiškina

verslininkas.

NorthFin gaminiai dabar yra pardavinėjama plačiai Šiaurės Amerikoje (Kanadoje, JAV). D.Chodočinsko verslovės pagamintu maistu žuvytės maitina Toronto zoologijos sode ir Toronto Ripley's akvariume.

NorthFin yra žinomas ir pasaulinėje rinkoje, nes jų gaminius mielai perka ne tik JAV, bet ir Anglijoje, Australijoje, Filipinuose, Kinijoje, Indijoje, Costa Rica, taip pat Europos sąjungos šalyse: Vokietijoje, Olandijoje, Švedijoje, Portugalijoje, Čekoslovakijoje, Bulgarijoje, Maltoje ir kitur. Žinoma, ir gimtojoje šalyje Lietuvoje.

Apie D. Chodočinsko verslovėje pagamintą maistą žuvims rašo pasaulio spauda, išsamiai paaiškindama, kuo šis maistas, pagamintas iš gana brangios žaliavos, yra naudingas žuvytėms. Vienas iš naujausių straipsnių Test av fodred Northfin ("Išbandykite North Fin maistą") su daugybe nuotraukų paskelbtas švedų žurnalo Ciklid (Cichlidas) 2018 m. pirmajame numeryje.

Nukelta į 10-ą psl.

Prisikėlimo

Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas,
bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI

(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų "cashable"	1.60%
1 metų	1.85%
2 metų	2.00%
3 metų	2.15%
4 metų	2.25%
5 metų	2.55%

RRSP, RRIF pensijų fondai

TFSA neapmokestinama
taupomoji sąskaita

TFSA atviras, kintantis	1.00%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.00%
1 metų	1.85%
2 metų	2.00%
3 metų	2.15%
4 metų	2.25%
5 metų	2.55%

SUTEIKIAME

- CMHC APDRAUSTAS nekilnojamojo turto paskolas
- KOMERCINES nekilnojamojo turto paskolas

MŪSŲ ADRESAS
3 Resurrection Road
Toronto, ON M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816

Darbo laikas: Pirm., antr., treč. 9:30 - 4:00
Ketvirtadieniai 9:30 - 8:00
Penktadieniai 9:30 - 7:00
Šeštadieniai 9:00 - 1:00
Sekmadieniai 8:30 - 12:30

ANAPILYJE

2185 Stavebank Rd.
Mississauga, ON L5C 1T3
Tel. 905-566-0006

Darbo laikas: Ketvirtadieniai 12:00 - 7:00
Sekmadieniai 9:30 - 12:30

IEŠKOME pagalbinio kasininko/ės vasaros laikotarpiui

kalbančio lietuvių ir anglų kalbomis, galinčio dirbti pagrindiniame skyriuje savaitės dienomis ir savaitgaliais. Susidomėjusieji prašomi pateikti prašymus kooperatyvo vedėjai Lindai Moroz.

GIC

2.75%

15 mėnesių,
tik naujiems įnašams

*pasiūlymas galioja
ir TFSA, RRSP
investicijoms

RIBOTO
LAIKO PASIŪLYMAS

*Normos gali būti keičiamos be įspėjimo, bet kuriuo metu

Waterside
DENTAL

9th Line
DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171

1252 Hurontario St.
Mississauga, L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785 3900

3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

Kad gimtoji kalba netaptų svetima

Kūdikui gimus šeimoje, kur tėvas ir motina išauginti skirtingų kultūrų, visada kyla klausimų, kaip vaiką pradėti mokyti savo kalbos. Kanadoje vaikai mokyklose išmoks dvi kalbas – anglų ir prancūzų, – o ką daryti dėl trečios, savosios, atsivežtos iš Lietuvos? Yra labai nedaug mokomosios medžiagos, mokymo priemonių, kurios padėtų tėvams, gyvenantiems ne Lietuvoje. Kalbai mokyti galima rasti žaidimų internetinėse svetainėse, tačiau kai kur bus per sunku net ir tėveliams. Galima įsigyti vadovėlių – jau paaugusiems vaikams, bet kokia turi būti pati pradžia?

Savo patirtimi šiandieną dalijasi mamos iš šeimų, kuriose kalbama mažiausiai dviem kalbomis.

Svarbiausia mokytoja – mama

– Į mūsų mokyklos darželio klasę ateina ir gerai lietuviškai kalbantys vaikai, ir silpnai, ir visai nekalbantys. Visai neseniai labai silpnai kalbantį mokinuką ėmė ir namuose išmoko lietuvišką eilėrašį, ir padėklamavo... Vos neapsiverkiau... – atviravo Toronto Maironio mokyklos darželinukų mokytoja Nijolė Gudaitis, besidžiaugianti bet koku mokinio pasiekimu.

Mama, gerai mokanti savo kalbą, yra ir svarbiausia mokytoja, ir geriausia metodininkė, ir savo kultūros nešėja bei perteikėja vaikui. Jos darbą ir atsakomybę tarsi iliustruoja garsioji J. Zikaro skulptūra, kurioje – Motiejaus Valančiaus skatinta mamos mokykla Lietuvos rusinimo laikais. Kaip pasakojo mokytoja N.Gudaitis, tie mokinukai iš mišrių šeimų, kurių mama lietuvi, mūsų kalbą moka geriau negu tie, kurių tik tėčiai lietuviai. Mokytojos nuomone, mokykla lietuviškai neišmokys, jeigu namuose su vaiku bus kalbama angliškai.

Toronto lietuvių bendruomenėje yra vaikų, kalbančių gana taisyklinga lietuvių kalba ir iš mišrių šeimų, vienos iš kurių, kaip pasidžiaugė mokytoja, – Kanadoje gimusios ir augusios Onutės Stanevičiūtės-Mills dukros Audra ir Daiva. Paklausta, kada pradėjo jas mokyti lietuviškai, O.Mills atsakė:

– Kai gimė, tai ir pradėjau. Nuo pat pradžių dariau viską, kad mergaitės girdėtų tik lietuvių kalbą: žaidė su lietuviškai pasakus sekančiu žaisliuku-meškiuku, ant kaladėlių – tik lietuviškos raidės, jeigu perku paveikslą jų kambariui, jame nėra jokio angliško užrašo, filmukai – tik lietuviški, net Disney – į lietuvių kalbą išverstus žiūrime, klausomės *Kakės Makės* dainelių internete. Pati mokiausi vaikiškų žaidimų žodžių: „délionė“, o ne „puzzle“. O dar bendravimas su seneliais, su lietuvių vaikais...

– Nuo pat mažens aš ir mano mama su sūneliu Tadu kalbam tik lietuviškai, o su tėčiu jis šneka angliškai, – sako minėtos mokyklos vedėja Lidija Puterytė. – Jam dabar labai normalu keisti kalbas. Priklausomai nuo to, su kuo jis kalba, jis net dažnai išverčia: "Mama, daddy sakė..." arba „Daddy, mama said...“ Mes labai daug su juo skaitom: aš ir mano mama tik lietuviškai, o su tėčiu – angliškai.

Taip pat teigia ir Agnė Varatinskaitė-Kuchmar, su dukrele Maja nuo pat gimimo kalbėjusi tik lietuviškai: – Ji žino, kad su ja aš kalbu tik taip, ir angliškai ji su manimi net nekalba. Su tėte – tik rusiškai.

Daiva Smith, trylikamečio puikiai lietuviškai kalbančio Alekso mama, sako, kad jos sūnų iki dvejų metų prižiūrėjo jos mama ir kalbėjo visą laiką, žinoma, lietuviškai, pabūdavo su juo ir vėliau, tad lietuvių kalba ir buvo įtvirtinta. Paskiau abu su mama ruošdavo lietuvių mokyklos namų darbus. Ir teberuošia iki šiol.

– Nuo pat vaikų gimimo jie iš manęs ir mano tėvų girdėjo tik lietuvių kalbą, o iš savo tėtės – anglų. Kai vyresnėlis, Aleksiukas, pradėjo sustiprintos prancūzų

kalbos mokyklą, nusprendė, kad lietuviškai nebekalbės. Aš ir mano tėvai vis tiek kalbame ir kalbėsime su vaikais tik lietuviškai. Ir į lietuvių mokyklą jis eina. Negalima pasiduoti, – sako Audra Paulionytė-Reed.

Indrė Čuplinskaitė, gyvenanti Edmontone, mano, kad kažkokio magiško būdo išmokyti vaiką lietuvių kalbos nėra:

– Mano dukrai Daivai naudingiausia buvo su mumis pagyventi vienerius metus Lietuvoje. Jai buvo 5 metai, kai ten pradėjo lankyti darželį. Lietuvoje ji viską suprato, kas buvo sakoma, bet sunkiau kalbėjo. Užtruko 3 savaites visiškai pereiti į lietuvių kalbą. O paskiau – jau neatsiktum nuo kitų vaikų. Svarbu rasti platesnę kalbinę aplinką negu tik vien šeima.

„Mamytė“ – kai tu ką nors labai myli

Laura Kisielytė-Ligda, paklausta, kur jos lietuvių kalbos mokymo paslaptis, atsakė:

–Nemanau, kad yra vienas koks nors receptas, kaip lietuvių kalbos išmokyti vaiką mišrioje šeimoje. Mums tik taip pavyko, nes dukra Ieva gerbia kalbas. Ji žiūrėjo labai daug filmukų *pasakos.lt*. Ji moka angliškai, eina į mokyklą, bet su tėte kalba tik slovakiškai, o prancūziškai – kai nori, kad nesuprasčiau aš. Su manimi – tik lietuviškai, nesvarbu, kur mes bebūtume: ar parduotuvėje, ar pas anglakalbius draugus. Kai Ievos angliškai kalbančią draugę jos mama migdė nakčiai, ši jai palinkėjo: „Good night mamyte“. Mama pasakė, kad ji – „mommy“, o „mamytė“ – Ievos, tačiau vaikas paaikšino, kad „mamytė“ – kai tu ką nors labai myli... Ir paprašė pažiūrėti lietuviškų filmukų, kuriuos žiūri jos draugė...

Ieva nuo pat gimimo girdėjo tik lietuvių kalbą, daug laiko praleido su lietuviškomis močiute ir tetomis, ne kartą buvo Lietuvoje, gal todėl jos lietuvių kalba tokia, kad net bendraamžė nelietuvė draugė kartoja lietuviškus žodžius. L.Ligda džiaugiasi lietuvių bendruomene, nes jos dėka vaikas supranta, kad lietuvių kalba – ne tik namų kalba.

„Rašėme knygą“

Mūsų namuose pats geriausias žaidimas keletą metų buvo „knygos rašymas“. „Knyga“ – segtuvas su tuščiais lapais – visada gulėjo matomoje vietoje, kad prie jos būtų galima bet kada prieiti. Prie jos praleidome iš pradžių vos po kelias minutes kasdien, paskiau – kiek ilgiau. Kiekvienai raidei, skaičiui, formai ir spalvai paskyriau po vieną lapą. Iš pradžių planavau kiekvienai raidei po dieną, bet laikas pailgėjo ir iki dvejų savaitių. Laiko turėjau daug, nes „mokinė“ tebuvo pusantrų.

Karpiu vaisių ir daržovių atvaizdus, nuotraukas iš spalvotų *Longos* ir *Fortinos* reklamų bei įvairių žurnalų. Į raidę *Aa* paskirtą puslapį klįjavome avinėlio, avietės, akies, arkliuko paveikslus. Iš pradžių neatrodė, kad dvejų, dvejų su puse dukra ką nors supranta, bet prispausdavo prie lapo klįjais išteptą paveikslą. Ji

Lietuvoje. Lietuva turi tūkstančius veidų ir vardų. Pažinkime beveik keturis milijonus lietuvių visame pasaulyje. Dalinkitės savo ar savo draugų trumpa istorija, nuotrauka ar įspūdžiu. Tai gali būti Jūsų istorija, Jūsų lietuviškas nuotykis ar svajonė, skirta Lietuvai. Arba tiesiog papasakokite savo istoriją, nesvarbu, ar ji prasidėjo Lietuvoje, ar ne, tęsėsi svetur labai sėkmingai ar davė naudingos, ar skaudžios patirties. Visa tai mūsų bendros istorijos dalis. Ir mums ji svarbi. Savo istoriją ir nuotrauką (savo ar Jums svarbios akimirkos) galite siųsti sujunkimielietuva@gmail.com.

Arba dalinkitės savo sienoje su grotažyme #SujunkimeLIETUVA. Išgirskime vieni kitų istorijas!

Šėšiametė Ieva Ligda su mama kalba tik lietuviškai

užsiimdavo visokiausiais žaislais ir žaidimais, ir kartais atrodydavo, kad nei ką girdi, nei klauso. Paėmusi jos ranką, parašydavau raidę, raidės *Rr* puslapyje apvedžiojau jos ranką, raidės *Vv* puslapyje priklijavau jos nuotrauką, nes vardas prasideda ta raide, *Ss* puslapyje tebėra prilipdyti siūlai ir sagos, *Mm* – medžiagos skiautės... Raidės lanksčiau iš popieriaus, kirpau iš žurnalų. Raidžių nevadinu pavadinimais (bė, dė, em, er...), tik garsais (b, d, mmm, nnn) nes taip lengviau išmokyti skaityti. Kad maža galvelė priima tokį žaidimą-mokymą, supratau, kai dukra, dar nekalbėdama, ištiesė pirštą į „Stop“ ženklą sankryžoje ir pradėjo „tarti“: „Sssssssss“. Tada „pasislėpusių“ raidžių ieškojome lietuviškose knygose, laikraščiuose, internete. Skaitymas atėjo labai lengvai, be didelių pastangų, nes buvo labai džiaugsmingas: apie kiškį piškį ir lapę snapę galėjo skaityti pati. Skaityti važiuojame netoliese gyvenusiai krikšto mamai, kur gaudavo dovanėlę, ir skaityti norėjo dar labiau. Visą tą laiką įvairiose žaidimų grupėse dukra susitikdavo su vaikais, tarp kurių nebuvo nė vieno lietuvio, su tėčiu, dėdėmis ir tetomis kalbėjo kita kalba. Tačiau ant stalo matomoje vietoje trejetą metų gulėjo mūsų abiejų „knyga“, savotiškas lietuvių kalbos šaltinėlis, kurį pačios ir susigalvojome.

***

Kokį lietuvių kalbos mokymo būdą nepasirinktų tėvai, geras yra kiekvienas. Svarbu, kad jis būtų nuoseklus, o tėvams keletui metų užtektų kantrybės. Ir nesvarbu, kad vienas iš jų – nelietuvis. Jo vaikas lietuviškai gali kalbėti nė kiek ne prasčiau už tuos, kurio abu tėvai lietuviai, netgi jeigu jie ir neseniai atvykę iš Lietuvos. „Nesigėdykite savo gimtosios kalbos svečioje šalyje, nepalaukite ja kalbėti su vaiku ir nepasiduokite iškilus pirmiesiems sunkumams“, – drąsina Edinburgh kalbų vystymosi prof. Antonella Sorace.

Anot rašytojos C. Lasbury, „vaikams galime palikti tik du patvarius dalykus: šaknis ir sparnus“. Kuo stipresnes šaknis užauginsime, tuo stipresni bus ir sparnai.

Rima Žemaitytė De-Iuliis

Dalyvaukime vajuje „Sujunkime Lietuvą arba 100 Lietuvos veidų“

Pasaulio lietuvių bendruomenė, Lietuvos organizacijos ir tautiečiai Lietuvoje švėsdami Lietuvos šimtmetį pradeda vaju „SUJUNKIME LIETUVĄ“. Lietuva yra įvairi ir visur, ne tik geografinėje

Nekantariai lauksime Jūsų istorijų ir dalinsimės jomis PLB Facebook paskyroje.

Jeigu neapsisprendžiate, nuo ko pradėti, gal Jums padės klausimai: Kuo labiausiai didžiuojatės Lietuvoje? Kas Jums yra Lietuva? Koks lietuviškas įprotis ar tradicija jus visuomet lydi? Kokia Jūsų svajonė, skirta Lietuvai? Ką galime kartu dėl jos nuveikti? Koks lietuviškas pokštas, lietuvių pasiekimas, paprotys ar asmenybė jums patys artimiausi? Tiesiog rašykite, kuo norite pasidalinti apie Lietuvą. Lietuva turi tūkstančius veidų, susipažinkime!

Jurga Gailiūtė, renginio „100 Lietuvos veidų – sujunkime Lietuvą“ koordinatore

VAI LĖKITE DAINOS ... PAS JAUNUS SENUS

Choro "Pašvaistė" 40-metis

Paskutiniausiai belikusios iš Kanados Londone buvusių net keleto lietuvių meninių-kultūrinių sambūrių choro "Pašvaistė" kukliam likučiui drįstant, norisi pagerbti darbingus, buvusius choro džiugius dainingus keturis dešimtmečius.

Kaip neseniai dar, rodos, rinktas bevardžiam bendruomenės chorui (veikusiam jau nuo 1949-tų) vardas, juo pažymintis Londoną 1978 m. Dainų šventėje Toronte. Iki tol trumpalaikiai (dėl pragyvenimo aplinkybių) vadovai keitėsi, kol „bevardžiam“ dainuojančiam ir giedančiam chorui sėkmingai daug metų vadovavo a.a. vargonininkas Jonas Petrauskas. Netekus jo, sulaukus buvusios JAV lemontietės Ritos, 1970-tų viduryje visa pakito su naujai trykstančia gyvastimi, stipriais balsais, suplanuotomis programomis ir įvairiais išpareigojimais.

Kiek džiugios energijos per dainingus koncertus, kabaretus su solo vaidybomis ir šokių bei dainų šventėmis ir specialiomis progomis bendrai dalintasi nuo 1977-ųjų, aplankant skaitlingus (ir ne tik po vieną kartą) lietuvių telkinius Kanadoje ir JAV per 15 išties metų, iš pradžių – su jauna vadove Rita Abromaityte-Vilene. Ji paliko stiprų 26 balsų mišrų sambūrį su keliais solistais drąsiose rankose. Tąsa po Ritos sėkmingai sekė choro valdyboje buvusių dainorių gabiomis pastangomis surandant laikinus muzikus-chorvedžius, rūpinantis choro gerove ir jų laikinomis pastangomis pravedant mokymąsi repeticijose prie savo pianino, savo Šiluvos Marijos šventovės erdvioje

Londono (ON) choras "Pašvaistė" (su vadove, buvusia lemontiete Rita Abromaityte-Vilene k. pirmoji) prieš 40 metų buvo gana gausus dainininkų būrys

"Pašvaistės" choro likučio "narsuoliai" Š. Amerikos lietuvių VIII dainų šventėje Čikagoje (2006)

salėje. Po Lietuvos atkūrimo ir siaurėjant bendrai išeivijoje pokarinių ateivių veiklai, studentams įsidarbinant ir persikeliant į kitas vietas, nenutrūko vietinių šaiviškių džiuginimas giesmėmis ir dainomis. Žengiant į 2000-ius, negeso „Pašvaistė“, lyg užsispyrusiai tęsdama savo veiklą per dainos aktyvistus choro valdybose, jau mirusius Gražiną Petrauskiene, Algį Joną Švilpą įvairiai su retkartinėmis paramomis iš pakviestų vietinių muzikų, Londono simfoninio orkestro smuikininkės Reginos Aleksiejūtės-Audet, pianisto Andriaus Petrašiūno, jn., ir trumpalaikiai – kelių kitų talentingų pagalbininkų.

Be stipraus choro „Pašvaistė“, Londone veikė ir a.a. Miro ir Danos Chainauskų vadovaujamas tautinių šokių ir dainų jaunimo ansamblys „Baltija“, pasirodęs Kanados Rytuose, net Newfoundland, ir Kanados Vakaruose – lietuviams ir kitoms tautoms Edmontone bei kitur. Ontario *Folks Arts Council* parinktas ir pakviestas ansamblys „Baltija“, papildytas aplinkinių Rodney, Delhi, Mt. Brydges lietuvių ūkininkų jaunimo, atliko išties programas per tris kraštus vykusiame Pasaulio liet. jaunimo suvažiavime, atstovaujant Kanados tautybių margumą trijose Pietų Amerikos šalyse: Brazilijoje, Urugvajuje ir Argentinoje. Londono ansamblys „Baltija“ paskatino lietuvių studentų orkestro įsikūrimą ir veiklos tąsą. Šeštadieninės mokyklos Londone abiturientai, dabar mirusių St. Kero

ir G. Petrauskienės pastangomis baigę vidurines mokyklas su pripažinta Ontario programos lietuvių kalbos ir literatūros įskaita/kreditu (programą parengė ir mokė net dvejus metus G. Petrauskienė), galutinai pasiekė ir susitelkė UWO universitete, sukurdami stiprų UWO Lietuvių studentų klubą, davusį akstiną švelniai skambančiam, gitaromis palydimam studenčių kvartetui "Rasa". Tai buvo lietuviškų dainų, šokių ir muzikos žydėjimas, – "vyno ir rožių" metas Kanados Londone.

Deja, artėjant 2000-iesiems, eikliai "išsi-barstant ir nutrupant", ypač lietuviškai papirijai menkėjant, šventovė uždarius ir ją neišvengiamai nugriovus, meninės pajėgos Londone išblėso. Išskiriant „Pašvaistės“ likusius keturis "narsuolius", išdrįsusius nuvežti Kanados Londoną į 2006 m. Dainų šventę Čikagoje ir veik padvigubėjusiais balsais – šešioms dalyvaujant 2010 m. Dainų šventėje, vykusioje Mississaugos Hershey centre. Savanoriai pašvaistininkai dainuodami skandavo Kanados Londoną 2015 m. – Dainų šventėje Iliojaus universitete Čikagoje.

Praeitų metų liepos mėnesio pabaigoje 47 tautybių tarpe pažymint ir pagerbiant Kanados 150-metį ir savo – "Pašvaistės" – 40-ties metų sukaktis, vėl šešiese savimoksliai pašvaistiečiai "narsuoliai" dainavo už Londoną jungtiniame chore visos dienos atvirame pasirodyme *Horticulture* paviljone Otavoje: Dalia Andrulionis, Mirtga Bendoraitis, Irena Černius, Dalia Mitalas, Viktoras Navickas, a.a. Gražina Petrauskas, Evelina ir Edmundas Petrauskai. Suskaičiuojami ant pirštų likę, neturintys sąlygų repetuoti 8 „Pašvaistės“ veteranai, patys išmokę repertuarą, pasirengę, deja, taipgi silpnėja ir amžiumi, ir išgalėmis. Kol kas lyg kokiai neįmatomai ateičiai liko paskutiniausiai dar nesudainuota daina ...

**Edmundas Petrauskas,
London (Kanada, ON)
Ntrs. iš autoriaus asmeninio archyvo**

2.75%
1 metų GIC

Naujiems indėliams

TAUPOMOJI SĄSKAITA

RRSP ir RRIF
PENSIJŲ FONDAI
RESP (Mokslų taupomoji sąskaita)
TFSA (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.50%
1 metų	2.00%
2 metų	2.10%
3 metų	2.20%
4 metų	2.35%
5 metų	2.60%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.90%
5 metų uždarytas, kintamųjų palūkanų	3.40%
1 metų pastovių palūkanų, atviras	3.49%
1 metų	3.29%
2 metų	3.39%
3 metų	3.49%
4 metų	3.69%
5 metų	3.89%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

INVESTICINĖ SĄSKAITA

GIC INDĖLIAI
(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	2.00%
2 metų	2.10%
3 metų	2.20%
4 metų	2.35%
5 metų	2.60%
1 metų iškeičiamas	1.50%
1 metų JAV dolerių	0.75%

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU **4.10%** ir aukščiau

PARAMA

www.parama.ca

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

PACE LAW FIRM
THE LEGAL EXPERTS

ADVOKATAS

Algis S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

- leškiniai dėl žalos, atsirandančios ryšium su kūno sužalojimu
- Imigracija į Kanadą
- Testamentai ir įgaliojimai
- Palikimų administravimas
- Nekilnojamo turto sandoriai
- Konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

NAUJAS 300 The East Mall, 5th Floor, Toronto, ON M9B 6B7
ADRESAS Tel. 416 236-3060 • Fax 416 236-1809

Tinklapis www.pacelawfirm.com El. paštas alpace@pacelawfirm.com

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI
Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 • 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca • rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., Suite A, Oakville, ON L6J 1J6

Naujienos apie Lietuvą ir lietuvius, lietuviškų organizacijų skelbimai mūsų tinklalapyje
www.tevzib.com

MIRTIES PRANEŠIMAS

Su dideliu liūdesiu pranešame, kad š.m balandžio 21d., eidama 97-uosius metus, Toronte, „Labdaros“ slaugos namuose, taikiai atsiveikino su gyvenimu

A†A

Birutė (Ruth) LUKOŠIENĖ

Ji iškeliavo į amžinybę susitikti su anksčiau mirusiais vyru Kon Lukošiumi bei seserimi Elena Baras. A.a. Birutė su meile prisimins jos brolis Eric Petrus, vyr., ir sūnėnas Eric Petrus, jn., dukterėčios Rita Kisielius ir Daina Aukštuolis ir daug provaikaičių. A.a. Birutės atminimo iškilmė rengiama gegužės 12, šeštadienį, 1 v.p.p. „Labdaros“ slaugos namų koplyčioje.

MIRTIES PRANEŠIMAS

A†A

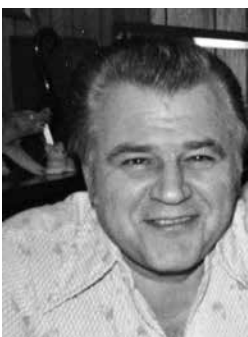
**Danutė Julija
BALSIENĖ
(1925 gegužės 13 –
2018 balandžio 16)**

Ramiai iškeliavo į amžinybę, sulaukusi 92 m., š.m. balandžio 16 d. Mississaugos Trillium Health Partners ligoninėje. A.a. Danutė buvo mylima žmona anksčiau mirusiam Adolfui, taip pat a.a. Kastyčio mama. Liko dėl mylimos Mamos netekties liūdentys sūnus Saulius (Monika), dukra Nemira (Charles Houston), vaikaičiai Andrius (Nora) ir Tomas (Sarah). A.a. Danutė paliko seserį Laimą Bildusas (Leonas). Palaidota Mississaugoje Šv. Jono lietuvių kapinėse.

MIRTIES PRISIMINIMAS

A†A

ŽIOBAKAS Antanas (Antusis)

Su meile prisimenu savo mylimą vyrą Antaną, kuris paliko mus prieš pora metų balandžio 16 d. Velionis buvo puikus mylintis tėvas a.a. Violetai Kozak, Kristinai Žiobakaitei, Angelei Žiobakaitei-Hynes ir Lilianai Žiobakaitei. Mylintis uošvis žentui Michael Hynes ir mylimas senelis vaikaičiams Kaylyn, Erin, Mareena, Michael Hynes ir Derek.

Mes visada mintyse ir maldose prisimename a.a. Antaną, pasiilgstame jo kiekvieną akimirką po jo netekties, ir šiandien, ir rytoj. Mūsų meilė neišblės iki susitiksimės vėl ...

Turner & Porter

L Aidotuvijų Namai

**TORONTE, ETOBICOKE
ir MISSISSAUGOJE**

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

**Let's celebrate together:
Estonian Music Week in Toronto**

Estonian Music Week will take place May 24-29, 2018 to celebrate Estonia's 100th anniversary of independence. 50 Estonian singers and instrumentalists will make the trip overseas to collaborate with Canadian artists to mark this historic occasion.

The event is jointly organized by the Estonian Studies Centre/VEMU in Toronto and by the Creative Collective Avarus in Estonia. Together the team has created a vibrant week of concerts staged in some of Toronto's finest concert venues, and showcasing a stellar lineup of top Estonian musical artists in many genres, along with stunning Canadian counterparts.

Purchase your tickets via our website: <http://www.estonian-musicweek.ca> or at Tartu College (use Bloor St. entrance), the Estonian Credit Union, and the Koerner Hall Box Office (for May 26* and 28* performances only).

Check out the website for more information about the artists, concerts, and to sign up for our weekly newsletter: <http://www.estonianmusicweek.ca>.

2018 m. birželio 9 d.

**6-ASIS TORONTO
VILTIES BĖGIMAS**

Kretingos stovykla šiais metais rengia Toronto Vilties bėgimą. Šis renginys paskirtas surinkti lešų Šv. Pranciškaus onkologijos centrui Klaipėdoje. Dalyviai gali eiti 1 km arba bėgti 5 km. Priskėlimo kredito kooperatyvas visus vaišins gardžiais pietumis.

Kviečiame visus stovyklautojus, jų šeimos narius ir draugus dalyvauti!

Visi bus pavaišinti skaniu barbekiu (BBQ)!

Užsiėmimai vaikams!

Info. rasite: Vilties Bėgimas Toronto

Priskėlimo Parapijoje
1 Resurrection Rd.
Toronto, ON M9A 5G1

vbtoronto.board@gmail.com

Registracija:
10.30-11.15 v.r.
Atidarymas: 11.30 v.r.
BBQ

KVIEČIAME DALYVAUTI!

“Toronto Challenge” eitynės/bėgimas vyks šių metų birželio 10, sekmadienį, 9.30 v.r. Tai Toronto miesto organizuojamas renginys pelno nesiekiančioms organizacijoms, teikiančioms paramą senyvo amžiaus žmonėms Toronto mieste. Registracijos formos jau yra paruoštos. 1 km arba 5 km eitynės/bėgimas vyks nuo *Nathan Phillips* aikštės prie miesto rotušės. Registracijos formos ir informaciją „Labdaros“ komandai teikia direktorė Julija Šimonėlytė ir “Labdaros” darbuotojas/savonorių koordinatorius Nerijus Augutis el. paštu LabdaraVolunteering@gmail.com, arba skambinant tel. 416-232-2112 ext. 413

Inf.

“Vox Clamantis” - the early and contemporary music vocal ensemble from Estonia

Kai vaikystės pomėgis tampa verslu

Atkelta iš 7-o psl.

Šeima

Dariaus ir Astos Chodočinskų šeimoje auga dukra Daria ir sūnus Astius. Daria yra baigusi Toronto lietuvių Maironio mokyklą, dabar – aukštesniųjų lituanistinių kursų mokinė, nuo mažens lankanti dailiojo čiuožimo ant ledo treniruotes. Paklaustas, kaip šeima, vaikai žiūri į verslą, kuriam tėtis atiduoda labai daug laiko, D.Chodočinskas atsakė:

– Šeima labai pritaria ir visuomet prisideda prie daugelio sumanymų. Vaikams labai patinka dalyvauti įvairiuose pristatymuose ir parodose. Praeitais metais su visa šeima buvome nuvykę į Kiniją, kur Shanghai dalyvavome tarptautinėje gyvūnų parodoje (*China International Pet Show*). Dukra Daria turi savo akvariumus. Abu su broliu Astiumi prižiūri žuvytes ir vėžliukus. Kartu su Daria dalyvaujame daugelyje parodų Kanadoje ir JAV.

Didžiausi pasiekimai parodose buvo "Best In Show" (*Geriausias parodoje*), "Best Cichlid" (*Geriausia cichlid žuvytė*). Esame gavę virš 10 kitų pirmųjų, antrųjų ir trečiųjų vietų skirtingose grupėse.

Planai

Artimiausiu metu, gegužės 8-11 dienomis, *NorthFin* atstovaus Kanados žuvų maisto gamintojams ir pristatys savo gaminius *Interzoo 2018* Vokietijoje, Nuremberg mieste. 2019 metų planas yra pastatyti *NorthFin* fabriką už Toronto, šiaurinėje pusėje. Taip pat planuojama išplėsti naujų rūšių, kaip *Aquaponics pellets*, *Aquaculture pellets* ir *NorthFin Premium flakes* gamybą.

D.Chodočinskas yra labai puikus savo srities žinovas, todėl jo gaminiai ir plinta po pasaulį, yra vertinama pirkėjų, sulaukia tik teigiamų atsiliepimų. Ir kaip reikia mylėti tuos, kam gamini kokybišką maistą, kad per visą pokalbį neištartum “žuvis“, tik – “žuvytės“...

Sėkmės *NorthFin*, dalyvaujant parodoje Vokietijoje, steigiant naują fabriką, plėtojant savo verslą ir kuriant kokybišką maistą akvariumų gyvūnams.

Mieląją
**IRENĄ
ŽEMAITIENĘ**

su 90-uju gimtadieniu
sveikina visi draugai,
su kuriais buvo kartu
švenčiama ši
graži sukaktis.

Linkime Dievo palaimos ir
geros sveikatos sulaukti dar
daugiau gimtadienių jaukiuose
„Labdaros“ namuose.

Tegul kiekviena diena būna
užpildyta geromis akimirkomis,
maloniais susitikimais su artimais
draugais. **Ilgiausių metų!**

Jaukų Klaipėdos senamiestį saugo „Katinas“, skulptoriaus R. Midvikio, Lietuvos valst. premijos laureato, dekoratyvinė skulptūra

DĖL TOS DAINOS...

D. Puterienės nuotraukose – koncerto atlikėjai

Netikėta balandžio viduryje kilusi audra, atnešusi ir lietaus, ir sniego, ir vėjo gūsių,

neišgąsdino dainos entuziastų ir mylėtojų. Jos nepabūgusieji, susirinkę balandžio 15-osios popietę į Toronto Prisikėlimo parapijos salę, buvo apdovanoti neeiliniu volungiečių – moterų ansamblio, didžiojo „Volungės“ choro, Prisikėlimo parapijos merginų ansamblio koncertu. Didžiausią programos dalį atliko „Volungės“ moterų ansamblis (vad. D. Viskontienė, akompaniatorė D. Radtkė). Jos atliko klasikų ir šiuolaikinių kompozitorių bei lietuvių liaudies dainas. Skambėjo K. Dargirdo, dramatiškoji V. Augustino *Interliudas ir karo daina*, *Ave Maria* (J. Govėdo muzika) ir kiti kūriniai. „Volungės“ choras (vad. D. Viskontienė,

chormeisterė D. Radtkė, akompaniatorė I. Beres) kvietė klausytis M. K. Čiurlionio, V. Klovos harmonizuotų liaudies dainų. Kaip himnas neskubančiam ateiti pavasariui suskambo *Aušros žvaigždė* (muz. A. Martinaičio, ž. A. Strazdo) ir kitos dainos. Koncerto programą pratęsė Prisikėlimo parapijos merginų ansamblis (vad. N. Benotienė); II koncerto dalies pradžioje F. Liszt *Hungarian Rhapsody nr 2, C# Minor* paskambino pianistė Iлона Damašiūtė-Beres.

Visa koncerto programa buvo užbaigta V. Kernagio *Baltas paukštis*, kurs danguje, kurią dainavo visi atlikėjai, pritariant ir koncerto klausytojams. **Inf.**

Sutton
Sutton West Realty Inc.
300-5415 Dundas St. W
Toronto, ON M9B 1B5

LINA TAYLOR
Sales Representative

Jeigu galvojate pirkti ar parduoti namą ar butą, skambinkite ir aš mielai jums padėsiu

Tel. 416-574-4717 (nesiojamas)
416-236-6000 (įstaigos)

Lina-Taylor@hotmail.com
www.suttonwestrealty.com

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel: 416-239-9889
klfondas@on.aibn.com

STUDENTAI

2018/2019 mokslų metų stipendijų
prašymų anketos jau platinamos

Tapkime Kanados Lietuvių Fondo nariais!
Remkime lietuviybės veiklą ir išlaikymą!
Prisiminkime mūsų fondą gyvybės draudimuose,
bei savo testamentuose.

Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

Padėsiu parduoti
ar nupirkti
namą ar butą

Mielai ir sąžiningai patarnausiu

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,

Jerzy Kulesza
Sales Representative
Sutton West Realty Inc.,
416.236.6000

kuleza@sympatico.ca
kulezahomes.com

Tel. tiesiogiai:
416.568.1604

Air Conditioning & Heating

Oro vėsinimo ir šildymo sistemų
PATIKRINIMAS • IŠVALYMAS • PAKEITIMAS

Skambinti **R. Jareckui**
Tel. **416-825-3328**

ROYAL LEPAGE

Jeigu norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavas

Toronto, ON

416-762-8255, 416-616-1600 (cell)

email: lina@kuliavas.com

website: www.LinaKuliavas.com

MARGUTIS PARCELS

48 Hamptonbrook Dr., Toronto, ON, M9P 1A1

PARCELS TO LITHUANIA

For FREE pick up in your area call VIKTOR at
Tel. (416) 233-4601

For pick up in Wasaga call PETRAS at
Tel. (905) 383-1650

OR EMAIL to: pysanka.inc@gmail.com

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Siūlome spalvotą skaitmeninį
laikraštį el. paštu jo išleidimo dieną

LIETUVOS KANKINIŲ parapijos žinios

• Gegužės mėnuo yra skirtas maldai drauge su Dievo Motina Marija. Gegužės mėnesio sekmadieniais 10 v.r. šventovėje vyksta gegužinės pamaldos, kuriose visi kartu giedame Švč. Mergelės Marijos litaniją. Kitomis savaitės dienomis meldžiamės namuose.

• Ateinantį sekmadienį švęsime Kristaus Žengimą į dangų bei Motinos dieną. Mišių pabaigoje bus laiminamos motinos.

• Gegužės 6 d. Mišių pabaigoje šventėme Blake Juozas Thompson Krikštą – atgimimą Kristuje ir įvedimą į parapijos tikinčiųjų bendriją. Sveikiname jo tėvelius Dave Thompson ir Audrą Pacevičiūtę, senelius Antaną ir Lidiją Pacevičius bei Doug ir Ruth Thompson. Džiaugiamės gausėjančia parapijos tikinčiųjų bendrija!

• Balandžio 29, sekmadienį, Lietuvos kankinių šventovėje buvo pakrikštytas Austin Lloyd Antanas Thompson, Ryan Thompson ir Vilijos Pečiulytės sūnus, Vytauto ir Irenos Pečiulių vaikaitis. Sveikiname!

• Gegužės 3, ketvirtadienį, Šv. Augustino kunigų seminarijoje vyko padėkos šventė, kurioje buvo pagerbti daugiau kaip 10 metų dirbantieji įvairiose parapijose ir įstaigose Toronto arkivyskupijoje. Kardinolas Thomas Collins Mišių pabaigoje tarp visų dalyvių padėkojo ir mūsų parapijoje jau 14 metų dirbančiam Laimai Išganaitienei, įteikė proginį raštą bei žymenį. Ir mes visi dėkojame, džiaugiamės ir sveikiname!

• Šv. Jono lietuvių kapinių Anapilyje bendras lankymas šiais metais bus pavasarį – gegužės 27, sekmadienį, o rudenį – lapkričio 4, sekmadienį. Mišios mirusiųjų atminimui 2 v.p.p., o pietūs salėje vyks visą dieną.

• Šių metų sukakčių šventimo išlaidoms Kanados lietuvių fondas Lietuvos kankinių parapijai paskyrė \$4,000. Nuširdžiai dėkojame už šią svarbią paramą!

• Lietuvių slaugos namuose "Labdara" yra mirusi a.a. Birutė Lukošienė, 97 m. amžiaus. Jos paminėjimas ir maldos bus gegužės 12, šeštadienį, 1 v.p.p. "Labdaros" slaugos namuose. Drauge su artimaisiais ir pažįstamais ją lydime malda.

• Gegužės 1, antradienį, Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidota Toronte mirusi a.a. Barbara Čepauskienė, 109 m. amžiaus. Drauge su pažinėjusiais ją lydime malda.

• Balandžio 28, šeštadienį, Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidoti pelenai a.a. Viktoro Červinsko, 62 m. amžiaus. Drauge su seserimis ir visais giminėmis jį lydime malda.

• Balandžio 24, antradienį, iš Lietuvos kankinių šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidota Oakville mieste mirusi a.a. Birutė Kernienė, 89 m. amžiaus.

TORONTO

PRISIKĖLIMO parapijos žinios

Mama – tai Dievo angelas žemėje.

Sveikiname mamas Motinos dienos proga ir linkime Viešpaties palaimos.

• Sveikiname Godą Černiauskaitę, Beatričę Liepą Flores, Christian Alexander Gotthans, Krista Elise Gotthans, Jacob Hug, Alexander Tomą Jonį, Matthew Erik Jonį, Arą Petrą Kalendrą, Audrą Katariną Stanevičius-Mills, Mischka Stanulis, Eriką Ann Underytę, Vakarių Nojų Žiūrauską, priėmusius Pirmąją komuniją. Tegul Jus laimina ir globoja Dievulis.

• Gegužės 27 d. Sutvirtinimo sakramentas, birželio 3 d. – 65-osios Pirmųjų Mišių metinės ir gegužinė, birželio 9 d. "Vilties bėgimas", "Kretingos" stovykla angliškai kalbantiesiems liepos 1-14 d.d., lietuviškai kalbantiesiems liepos 15-28 d.d.

• 1953 m. gegužės 31 d. Prisiikėlimo parapijos Pirmosios Mišios įvyko Parkdale kino teatre... Kelionė iš kino teatro į savus namus... Po 65 metų prisiminsime pradžią.

• Birželio 3, sekmadienį, 11 v.r., Mišios. Po Mišių – gegužinė; galėsite nusipirkti pietus, veiks vyno ir alaus baras. Muzikuojantieji, atsineškite instrumentus. Visi esate labai laukiami!

• A.a. Živilė Vidmantas, 75 m., išlydėta į amžinybę iš mūsų šventovės gegužės 3 d., paliko sūnus Nerijų ir Dainių (Diane), vaikaičius Aleksą, Nikolą ir Eleną.

• A.a. Vyga Augėnienė, 89 m., išlydėta į amžinybę iš mūsų šventovės gegužės 7 d., paliko sūnų Artūrą (Carmalina), dukrą Kristiną (Victor), vaikaičius Lia, Michael, Christopher, Kateriną, Vyta, Joseph, provaikaičius Hiliją ir Jack. Amžiną atilsį duok mirusioms, Viešpatie.

• Gegužės 13 d. Mišios 9 v.r. už a.a. Alidą Groen in't Woud ir Leokadiją Nevulienę; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; Novena – už gyvas ir mirusias Mamas; a.a. Eugeniją Juknevičienę ir Stefą Čeponienę;

Drauge su sūnumi Henry, dukra Gail ir vaikaičiais ją lydime malda.

• Lietuvos kankinių šventovėje (Anapilyje) gegužės 13, sekmadienį, Mišios 10.30 v.r. už a.a. Eleną Puranienę.

• Gegužės 20, sekmadienį, Mišios 10.30 v.r. už a.a. Teresę Sakalauskaitę-Seugnet; a.a. Moniką Pečiulienę (I metinės); a.a. Eleną Žulienę ir Žulių mirusiuosius.

• Gerojo Ganytojo šventovėje (Vasagoje) gegužės 12, šeštadienį, Mišios 2 v.p.p. už a.a. Kazimierą ir Zigmą Arlauskus.

• Gegužės 19, šeštadienį, Mišios 2 v.p.p. už a.a. Joną, Bronę, Karolį Jakubonius ir Juozą, Pranę Urban.

už Pleinių ir Vyšniauskų šeimos mirusius; a.a. Vincą Sinkevičių; a.a. Mariją Matusevičienę (20 m.); a.a. Rymantą Chaponį; a.a. Simoną ir Teklę Radzius; a.a. Joną Gudelį (26 m.); a.a. Janiną Songailienę ir Joną Ragainį; a.a. Aldoną Šiliniene ir Vaclavą Garšvienę; už Kielų ir Ambrazų šeimos gyvus ir mirusius narius; prašant Viešpaties palaimos mamai Daivai; a.a. Algirdą Kvedarą; prašant sveikatos Albinai Kvedarienei; a.a. Anicetą ir Eleną Prialgauskus.

• Gegužės 20 d. Mišios 9 v.r. už a.a. Antaną ir Antaniną Dunauskus; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; Novena – už gyvas ir mirusias mamas; a.a. Joną Gudavičių; a.a. Genovaitę Tunkūnienę; prašant Viešpaties palaimos ir sveikatos sesei Stellai Gruchalla; a.a. dr. Marytę ir dr. Juozą Uleckus; a.a. John Utz; a.a. Juozą ir Janiną Šarūnus; a.a. Ksaverą Ratavičių; a.a. Antaną Laurinavičių; a.a. Anicetą ir Eleną Prialgauskus.

MAIRONIO mokyklos žinios

• Dėkojame K. Strumkieniui už sukurtą visų mokytojų ir mokinių su trispalvėm nuotrauką.

• Gegužės 12 d. darželinukai laukia visų tėvelių Motinos dienos šventėje 11 v.r. mokyklos salėje. Pavaišinsime kavute.

• Gegužės 19 d. nebus pamokų – karalienės Viktorijos dienos savaitgalis.

• Gegužės 26 d. laukiame visų – tėvelių, senelių ir draugų – ypatingoje šventėje Lietuvių Namuose 10 v.r. Švęsime Lietuvos nepriklausomybės 100-metį ir minėsime Maironio mokyklos 70-metį.

• Birželio 1, penktadienį, vakare, vyks 8 kl. ir aukštesniųjų lituanistinių kursų abiturientų mokslo metų baigimo šventė Prisiikėlimo parapijoje. Mišios 6 v.v.; programa 7 v.v. Bus šilta vakarienė su vynu. Bilietus galima gauti kreipiantis į Audronę: audrone.bigavlad@gmail.com arba į Elę: elena.stravinskas@gmail.com, arba į Viktoriją: viktoria.benotas@gmail.com

• Birželio 9 d. bus mūsų paskutinė mokslo metų diena šiais mokslo metais. Po pamokų įvyks "Vilties bėgimas" iš Prisiikėlimo parapijos. Nerija Sungailaitė ir Aura Gabrytė aplankė visas klases balandžio 28 d., ragindamos mokinius dalyvauti šiame bėgime. **Živilė**

AUKA

• Šv. Jono lietuvių kapinėms I. ir K. Paznėkai (a.a. Anelės Pajaujienės 10-ųjų mirties metinių paminėjimui) aukojo \$100.

DĖKOJAME

• *Tėviškės žiburiai* nuširdžiai dėkoja Hamiltono kredito kooperatyvui „Talka“ už \$300 auką laikraščio leidybai.

MONTREAL

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

Gegužės 6 d. įvyko Aušros Vartų parapijos metinis susirinkimas mūsų salėje. Buvo išrinkti arba patvirtinti nauji parapijos komiteto nariai: Lina Čerbaitė-Mickienė (3 metų terminui), Dalija Gabrėnaitė-Savignac (3 metų terminui), Antanas Mickus (1 m., užbaigti Janos Motivans terminą) ir Dana Deltuvaite-Urbanavičienė (1 m., užbaigti Petro Paulausko terminą). Toliau tęsia savo 3 metų terminus Rytis Bulota ir Aušra Geralavičiūtė-Drysdale. Dėkojame visiems, kurie dalyvavo šiame susirinkime, ypač parapijos komiteto nariams, paruošusiems vaišes ir sutvarkiusiems salę. Kviečiame visus Montrealio apylinkės lietuvius ir jų šeimas priklausyti Aušros Vartų arba Šv. Kazimiero parapijai, sumokėti metinį parapijos mokesį, dalyvauti Mišiose ir parapijos veikloje, aukoti savo parapijai ir melstis už ją. Nuširdžiai dėkojame visiems, priklausantiems Aušros Vartų parapijai ar ne, už jų aukas ir maldas, Dievas telaimina jus visus ir jūsų šeimas, ir Aušros Vartų Marija teuztaria visus.

Prieš dvi savaites įvyko metinis Montrealio lietuvių kredito unijos „Litas“ susirinkimas, raginame visus Montrealio apylinkės lietuvius ir jų šeimas naudotis „Lito“ paslaugomis. Dėkojame „Litui“ už dosnią paramą Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero parapijoms ir Montrealio lietuvių organizacijoms.

Garbės konsulas Arūnas Staškevičius praneša, kad gegužės 19 d. 3v.p.p. rengiamas susitikimas su Lietuvos ambasados Kanadoje vadovu ir pareigūnais. Ambasadorius Darius Pranckevičius ir kiti ambasados darbuotojai mūsų parapijos salėje atsakys į klausimus, supažindins su ambasados veikla. Ta proga rengiama vakarienė salėje 5.30 v.p.p., kaina \$25. Prašome pranešti iš anksto garbės konsului Arūnui, jei žadate dalyvauti. Po vakarienės 7 v.v. pasirodys pramoginė humoro grupė „Niekio rimto“, bilieto kaina \$10. Kviečiame dalyvauti visus Montrealio lietuvius. **Inf.**

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

Dėkojame kun. Joseph Powers, OFM, kuris balandžio 29, sekmadienį, aukojo Mišias. Klebonas P.Mališka dalyvavo metiniame Aušros Vartų parapijos susirinkime. Dėkojame Mary Ženaitienei, kuri atvežė kun. J. Powers į šventovę ir parvežė jį namo.

Gegužės 27, sekmadienį, po Mišių vyks Šv. Elžbietos draugijos pavasario pietūs. Komitetas prašo, kad narės ir svečiai apie savo dalyvavimą praneštų iki gegužės 20 d. Kviečiame visus. **VL**

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

SKAITYTOJŲ DĖMESIUI!

Dėl ilgojo savaitgalio – karalienės Viktorijos dienos – *Tėviškės žiburiai* išeis gegužės 23, trečiadienį.

Keičiasi darbuotojai

Po 30 metų darbo *Tėviškės žiburiai* redakcijoje atsisveikino mūsų skaitytojams gerai pažįstama administratorė Aušra Trussow. Labai apgailestaujame netekdami patyrusios darbuotojos, tačiau džiaugiamės, kad

PROFESIONALUS dantų valymas Jūsų namuose. Priimamas draudimas. <http://www.athomesmile.com> / 416-388-8723 Inga.

REIKALINGI turintys darbo patirtį ir teisę dirbti (turintys SIN) dažytojai. Dirbama pagal atskiras užduotis. Būtina turėti automobilį, darbo įrankius. Skambinti darbo dienomis (pirm.-penkt.), telefonu 905-814-8629 7 v.r.- 5 v.p.p.

ji palieka puikią savo pamainą. Administracijos darbą perima jos sūnus Tomas Trussow. Tomas yra baigęs anglų kalbos studijas Toronto universitete: bakaluro kursą baigė su pagyrimu, praėjusiais metais tame pačiame universitete įgijo magistro laipsnį. Jis yra baigęs lietuvių Maironio mokyklą bei aukštesniuosius lituanistinius kursus, studijų metais talkininkavo, tvarkant redakcijos biblioteką. Taip pat skaitytojai įsidėmėjo Tomo rašomas knygas, filmų ir kultūrinių renginių apžvalgas. **TŽinf.**

REIKALINGA KIRPĖJA dirbti lietuvių slaugos namuose Toronte – "Labdaroje. Kreiptis į Rąšą, tel. 416-786-7960.